Ở xứ Cỏ Rậm

TẬP SAN NHÓM SÁCH CŨ

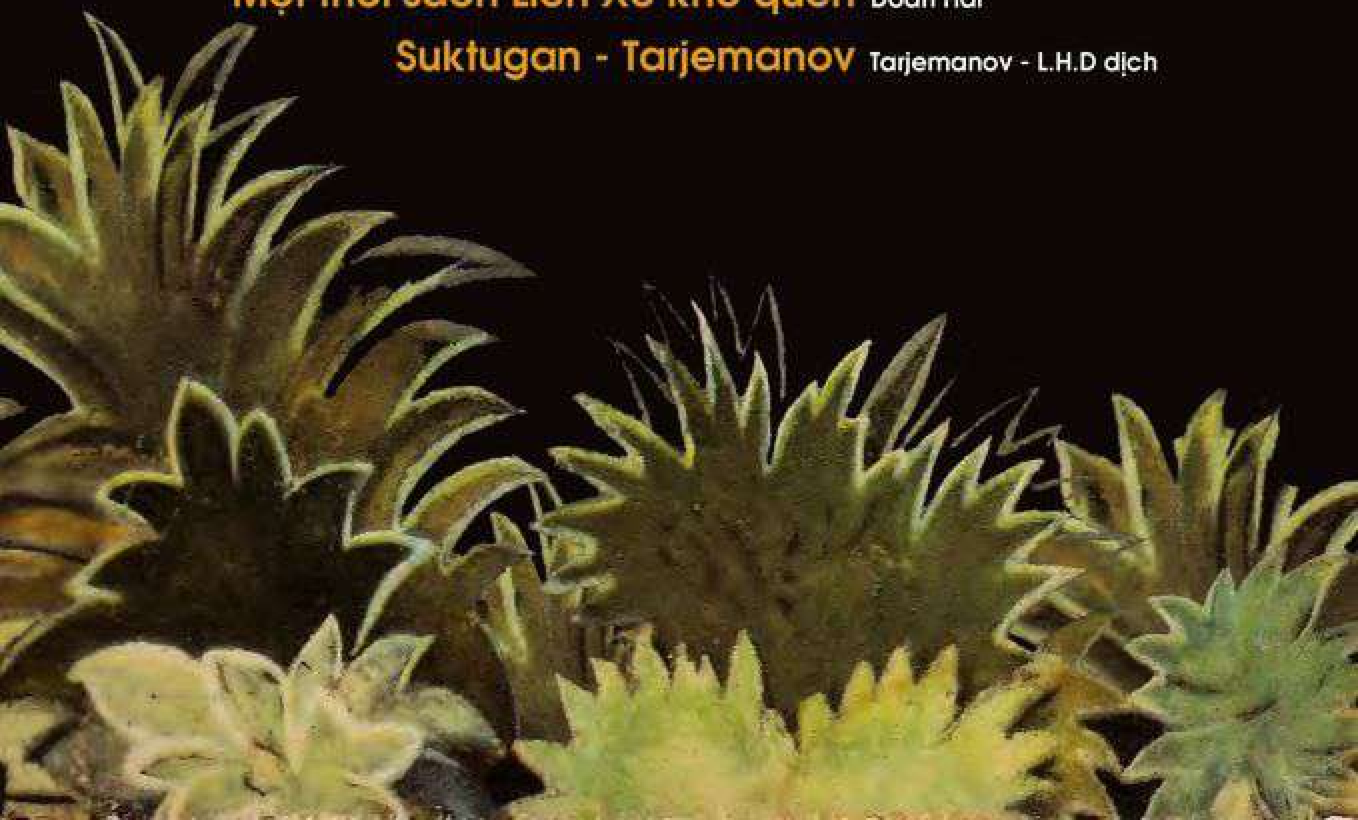
LIÊN XÔ SỐ 3

facebook.com/sachdep.lehaidoan

SÁCH CŨ LIÊN XÔ

Ở xứ cỏ rậm

Từ một tấm ảnh một thành viên trong nhóm chụp khoảnh đất ướt trước nhà với lời đề:" Ở XỨ CỎ RẬM"- trùng tên với một cuốn sách nổi tiếng viết cho thiếu nhi của nhà văn Vladimir Bra-ghin đã thôi thúc mình bắt tay vào thực hiện cuốn tập san kỷ yếu số 3 của nhóm Sách Cũ Liên Xô. Cái khoảnh đất nhỏ bé đó nếu nhìn dưới lăng kính của những chú tí hon thì có thể là cả một thế giới rộng lớn, ở đó sẽ có những cuộc phiêu lưu quên tháng ngày bởi mỗi gốc cây, ngọn cỏ, đụn cát đều có thể là một câu chuyện. Vậy nên, trong tập san này - dù mỏng manh nhưng chắc chắn sẽ ghi lại rất nhiều những khoảnh khắc đáng nhớ cũng như đưa chúng ra tới những khoảng khắc mới khác. Bạn còn chần chừ gì nữa mà không cùng nắm tay khám phá xứ cỏ rậm...

L.H.Đ

ĐIỂM TIN

FATHER FOR SEASONS - V.Dahl qua 3 ngôn ngữ Nga, Anh, Pháp. Bộ sách bao gồm 3 quyển bìa cứng và một quyển bìa mềm. Trong đó bìa mềm là một trong các câu chuyện ở bìa cứng. Sách được xuất bản bởi NXB Trẻ Nhỏ cho bản Tiếng Nga và Cầu Vồng cho bản Anh, Pháp. Sách nằm trong bộ sưu tập của Admin Andy Nguyen.

Trong năm 2021 "**BỘ TRUYỆN TRANH THIẾU NHI DÂN GIAN NGA**" do MaiHaBooks được xuất bản. Mỗi tập truyện đều sở hữu hình ảnh minh họa đẹp mắt, mang nét đặc trưng của Liên Xô nửa cuối thế kỷ XX; ấn phẩm được in bìa trên giấy Ivory, ruột in bằng giấy mỹ thuật cao cấp.

Như một độc giả đã từng chia sẻ: "Nếu miêu tả dòng sách Liên Xô, chắc khó lòng gói gọn trong một từ thuần túy, nó vừa thân thương, có một chút mộc mạc lại thêm chút hoài niệm của những ngày tháng cũ."

KỶ NIỆM 200 NĂM NGÀY SINH CỦA ĐẠI VĂN HÀO NGA FYODOR MIKHAILOVICHDOSTOEVSKY (11/11/1821 – 11/11/2021).

Dostoevsky đã để lại một kho tàng văn chương đặc sắc vào bậc nhất nhì trong nền văn học thế giới. Mỗi tác phẩm của ông đều chứa đựng một sức sống và giá trị riêng, như những nhánh tư tưởng chảy tràn khắp các ngóc ngách trong xã hội Nga giữa thế kỷ XIX, rồi cấu thành một hệ tư tưởng độc đáo không lẫn với các thế hệ trước ông và để lại dư chấn ảnh hưởng sâu rộng đến các thế hệ sau ông.

Năm nay, nhân dịp kỷ niệm 200 năm ngày sinh của Dostoevsky, công ty sách Đông A tái bản những áng văn bất hủ của đại văn hào Nga, với hy vọng những nhánh tư tưởng vượt thời đại của tác giả một lần nữa soi rọi vào đời sống tinh thần của các độc giả yêu Dostoevsky. Đông A sẽ lần lượt giới thiệu tới bạn đọc bộ ba tiểu thuyết: Tội ác và hình phạt, Chàng ngốc, Lũ người quỷ ám.

Ấn bản giới hạn S500 Tội ác và hình phạt là tiểu thuyết tâm lý của Dostoevsky, với bản dịch nổi tiếng từ nguyên bản tiếng Nga của nhà ngôn ngữ học, giáo sư Cao Xuân Hạo (Đông A và Phương Nam Book hợp tác về bản quyền bản dịch), Lê Ngọc Tân giới thiệu.

- 500 bản giới hạn (S500) đánh số từ TA 001 đến TA 500
- Bìa sách được bọc bằng da PU cao cấp.
. Bìa 1: Khung tên sách và hoa văn hình thánh giá được dập lồng 2 màu nhũ đen và vàng. Xung quanh bìa dập hoa văn chìm.
. Gáy sách: Dập chìm hoa văn. Gân gáy ép nổi. Bảng tên sách trên gáy ép nhũ màu vàng đồng.
- Sách dày 648 trang, khổ 16 x 24 cm. Ruột sách được in 2 màu bằng công nghệ mực vi sinh trên giấy GV76-BB định lượng 100 gsm.
- Nhũ vàng bụng sách.
- Có triện son của Đông A.
- Hộp sách: hộp đứng, dạng rút; viền da microfiber; bên ngoài và lòng hộp có hoa văn hoa cương giống màu của tờ gác sách, được cán màng.

CUỘC PHIÊU LƯU CỦA BÚT CHÌ VÀ ỐC VÍT là một tập truyện phiêu lưu - hài hước của nhà văn Yury Druzhkov, ra đời năm 1956. Cuốn sách được xuất bản với tên gọi "Cuộc phiêu lưu của bút chì và khéo tay" của nhà xuất bản Măng Non in những năm 1980 đã trở nên quen thuộc với độc giả Việt Nam. Tập truyện phiên bản tiếng Anh mới được sở hữu bởi admin Andy Nguyen. Đây là một trong những cuốn sách ít thấy trên nhóm.

Ảnh 1,4: Andy Nguyen ©
Ảnh 2: Maiha books ©
Ảnh 3: Đông A ©

FYODOR DOSTOYEVSKY

Ấn bản cao cấp và giới hạn 3 cuốn tiểu thuyết được xem là đồ sộ và quan trọng nhất trong sự nghiệp của văn hào Nga Fyodor Dostoyevsky. Năm nay cũng chính là dịp kỷ niệm 200 năm ngày sinh của ông (1821-1881). 3 tựa này gồm:

- **ANH EM NHÀ KARAMAZOV**, bản dịch của Phạm Mạnh Hùng
- **LŨ NGƯỜI QUỶ ÁM**, bản dịch của Nguyễn Ngọc Minh
- **TỘI ÁC VÀ HÌNH PHẠT**, bản dịch của Lý Quốc Sinh.

Trong lần ra mắt phiên bản giới hạn này, cả 3 tựa đều được thiết kế đồng bộ từ bìa đến gáy và hộp đựng. Ruột sách in khổ 17x25 cm, bìa làm từ chất liệu da cao cấp màu xanh Blue Moon, vân sóng biển, ép nhũ vàng ánh hồng Rose Quartz, cạnh sơn xanh Emerald. Gáy sách cả 3 cuốn được thiết kế theo concept liên hoàn, để nối kết với những cuốn khác của Dos về sau.

Mỗi tựa sẽ có 300 bản, đánh số từ 1-300. Mỗi cuốn được đựng trong một hộp riêng, làm thủ công.

Nếu ai say mê tiểu thuyết phản gián "Tháng tám năm bốn tư" của Bogomolov thì chắc đã hâm mộ tác giả này và có thể đã đọc Ivan- một truyện vừa cũng về đề tài chiến tranh vệ quốc.
Truyện cuốn hút đúng kiểu đề tài trinh thám, khiến người đọc phải nấn ná lật giở những trang tiếp theo để biết số phận của nhân vật. Không quá kịch tính với những pha chạm trán thót tim nhưng truyện để lại niềm xúc động. Cũng phải bởi vì đề tài chiến tranh và trẻ em.
Cậu bé Ivan có cha và em gái bị quân Đức sát hại nên đã tình nguyện tham gia đoàn quân trinh sát, thâm nhập vào lòng địch. Ivan gặp thượng úy Gansev-người dẫn truyện-trong một nhiệm vụ tình cờ và nhanh chóng dành được tình cảm thương mến của anh, cho dù ban đầu sự lầm lì và đặc thù tuyệt đối bí mật trong công việc của Ivan khiến hai người không có thiện cảm về nhau. Phải đến tận ngày cuối cùng của chiến tranh, Gansev mới có dịp gặp lại Ivan, nhưng lại là gặp qua một tập hồ sơ báo cáo xử bắn của quân Đức bỏ lại. Chỉ đến khi ấy

Bộ phim Tuổi thơ của Ivan chuyển thể từ truyện Ivan giành giải thưởng Sư tử vàng tại liên hoan phim Venice năm 1962

Ivan_

Vladimir Bogomolov

CHNH KIEU

TRIỆU ĐÓA HỒNG

Hoàng Tuệ Lâm

Hôm nay dọn dẹp và sắp xếp lại những món đồ bố mang từ Liên Xô về , thấy một chồng đĩa than này , bố bảo bố mất vài tháng lương mới có được nó kể cả dân bản xứ thời đó mua được nó cũng khó , bố quý và nâng niu lắm

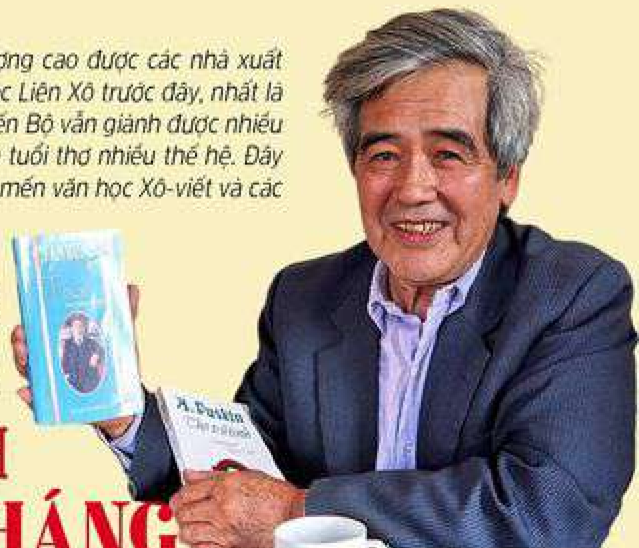
Đó là một câu chuyện tình buồn, vô vọng nhưng không bi lụy mà "Triệu bông hồng" mô tả đơn giản, nhưng đẹp và thanh khiết như chính bản chất tình yêu. Có một chàng họa sĩ nghèo thầm yêu trộm nhớ một cô ca sĩ rất yêu những bông hồng. Muốn làm đẹp lòng cô, chàng trai đã bán tất cả những gì mình có, nhà cửa, giá vẽ cùng những bức tranh chàng yêu thích, để đổi lấy một biển hoa hồng trải trước cửa sổ nhà cô, và hy vọng...

Nhưng kết cục, hai người chia tay sau lần gặp gỡ ngắn ngủi; chàng họa sĩ vẫn sống một đời cô độc trong nghèo khó, bần hàn; đổi lại, trong đời, chàng đã có một khoảnh khắc được ngắm người mình yêu giữa một rừng đầy ắp những bông hồng. Còn nàng ca sĩ ra đi mãi mãi trong chuyến tàu đêm, nhưng trong đời nàng đã có một tình khúc tuyệt vời và cuồng si được kết bằng muôn triệu đóa hồng tươi...

Đỉnh cao trữ tình của "Triệu bông hồng" ở đoạn mô tả người họa sĩ nghèo đứng lẻ loi trong góc khuất, nhìn cảnh cô ca sĩ - vốn quen với ánh đèn sân khấu - hướng ra ngoài cửa sổ, ngạc nhiên và ngây ngất hạnh phúc trước rừng hoa rực rỡ và hiểu rằng anh là người đàn ông duy nhất, đã yêu cô với tình yêu thánh thiện đến mức có thể biến cả đời anh thành đại dương hoa hồng thắm để tặng cô!

Được phổ nhạc rất tài tình từ một bài thơ hay, lãng mạn, mang mô-típ "tình chỉ đẹp khi còn dang dở" rất gần gũi với tâm thức người Việt, bài hát "Triệu bông hồng" có tiết tấu nhanh, sôi động nhưng phảng phất nỗi buồn đằm thắm. Ở Liên Xô cũ, người thể hiện thành công nhất ca khúc này là Alla Pugacheva, được mệnh danh "Người đàn bà hát", có lẽ là nữ danh ca nổi tiếng nhất của mọi thời đại ở xứ xở bạch dương này

Giữa vô vàn những ấn bản đặc biệt, những bản sách chất lượng cao được các nhà xuất bản, công ty sách tung ra trong thời gian gần đây, sách văn học Liên Xô trước đây, nhất là các cuốn sách cũ của Nhà xuất bản Cầu Vồng, Nhà xuất bản Tiến Bộ vẫn giành được nhiều tình cảm của bạn đọc bởi chúng gắn bó, nuôi dưỡng tâm hồn tuổi thơ nhiều thế hệ. Đây cũng là những bản sách có giá trị đang được những người yêu mến văn học Xô-viết và các nhà sưu tập ở Việt Nam tìm kiếm, sưu tầm.

NHỮNG TRANG SÁCH THEO CÙNG NĂM THÁNG

CÁC GIÁ TRỊ NHÂN VĂN BỀN VỮNG

Với những ai từng công tác, làm việc tại Liên Xô trước đây và Liên bang Nga bây giờ, kỷ niệm, ký ức về đất nước, con người của thời đó đã và sẽ luôn là một phần cuộc sống của họ. Còn đối với thế hệ trẻ hơn, lứa 7X, 8X chúng tôi, Liên Xô chỉ hiển hiện qua phim ảnh, họa báo và nhất là sách văn học. Trong những năm cuối thập kỷ 80 của thế kỷ trước, tôi vẫn nhớ mẹ từng mua cho tôi nhiều cuốn sách bìa cứng của Nhà xuất bản Cầu Vồng như: Bác sĩ Ai-bô-lít, Kiến và chim bồ câu, Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Bu-ra-ti-nô, Ông già Khốt-ta-bít, Cánh buồm đỏ thắm, Thuyền trưởng đơn vị... ở một hiệu sách trên phố Ngọc Hà, quận Ba Đình (Hà Nội). Đối với tôi và chắc cũng là của nhiều bạn cùng trang lứa, điều hấp dẫn duy nhất mỗi khi được bố, mẹ chở đi chơi là được dừng lại ở hiệu sách đó và nài nỉ bố, mẹ mua cho một cuốn sách mới. Đó có thể là một cuốn sách của Nhà xuất bản Kim Đồng hay Nhà xuất bản Văn học, nhưng những cuốn sách mà tôi ấn tượng hơn cả là sách của Nhà xuất bản Cầu Vồng (Raduga) và Nhà xuất bản Tiến Bộ (Progoti). Sở dĩ như vậy vì trẻ con thì

đứa nào cũng thích những bìa sách rực rỡ, nhiều minh họa đẹp và chữ rõ ràng. Sau này, tôi mới biết cả hai nhà xuất bản này đều thuộc Nhà xuất bản Ngoại Văn Moscow chuyên dịch

các tác phẩm của Liên Xô sang nhiều ngôn ngữ khác nhau trên thế giới, trong đó có tiếng Việt, để mọi người từ các nước biết hơn về đất nước, con người Liên Xô.

Ở Việt Nam, những cuốn sách của Nhà xuất bản Cầu Vồng và Nhà xuất bản Tiến Bộ đều chủ yếu nói về văn hóa, con người Liên Xô qua nhiều thế hệ. Hồi nhỏ, thế giới của mụ phù thủy Ba-ba Y-a-ga, chàng ngốc I-van, nàng công chúa Va-xi-li-a, những câu chuyện cổ tích thu hút không chỉ thế hệ 7X của chúng tôi mà còn nhiều thế hệ sau này nữa đều yêu thích. Và như đã nêu trên, điều tuyệt vời nhất trong những cuốn sách được in, phát hành thời Liên Xô là hình ảnh minh họa đẹp, giúp chúng tôi có thể thỏa sức tưởng tượng nhiều điều thú vị về thế giới chung quanh.

Lớn lên, chúng tôi được biết đến nhiều hơn, rộng hơn về văn học Liên Xô qua những tác phẩm của M.Goóc-ki, L.Tôn-xtôi, A.Pu-xkin, Ph.Đốt-tôi-ép-xki, A.Sê-khốp, M.Xô-lô-khốp, C. Pau-tốp-xki, I.Tuốc-ghê-nhép... trên ghế nhà trường và từ chính những tủ sách của gia đình. Đó là giai đoạn mà ai cũng đọc, cũng say mê văn học Xô-viết, rồi sưu tầm, giữ gìn. Nhờ thói đọc sách, mua sách từ bố, mẹ tôi mà tôi đã có cơ hội tiếp cận với những tác phẩm văn học như vậy, trước khi tôi ý thức được rằng, tôi cũng phải xây dựng một tủ sách cho riêng mình, cho con mình, nhất là ở thời điểm hội nhập quốc tế sâu rộng đã giúp các nhà xuất bản, các công ty sách nước ta có thể dễ dàng mua bản quyền dịch sách của các nước trên thế giới. Dĩ nhiên, bên cạnh mảng sách của văn học Mỹ, Anh, Pháp, Đức hay Nhật Bản, Trung Quốc... không thể thiếu văn học Xô-viết và bây giờ là văn học Nga. Cũng vì thế mà những cuốn sách được in tại Liên Xô trước đây đã được bạn đọc, giới sưu tầm tìm mua, khi chúng ngày càng trở nên hiếm hơn, nếu không muốn nói là gần như tuyệt bản. Do vậy, trong khoảng vài trăm đầu sách in bằng tiếng Việt của Nhà xuất bản Cầu Vồng, Nhà xuất bản Tiến Bộ hay Nhà xuất bản Mir được cho đã từng phát hành tại Việt Nam, không ai trong các nhà sưu tập có thể khẳng định họ có đủ bộ.

Theo anh Nguyễn Thành Văn, một người yêu thích văn học Nga, thỉnh thoảng anh vẫn tìm được một vài

cuốn sách tiếng Việt của Nhà xuất bản Cầu Vồng hoặc của Nhà xuất bản Tiến Bộ hay Nhà xuất bản Mir chưa từng thấy trước đây. Điều này có thể được giải thích là chưa ai trong các nhà sưu tập sách Liên Xô có được một danh sách đầy đủ những tác phẩm in bằng tiếng Việt của các nhà xuất bản nêu trên. Tuy bây giờ in-tơ-nét và mạng xã hội phát triển, song nỗ lực tìm kiếm nhiều hơn thông tin về các ấn phẩm và lịch sử của các nhà xuất bản thời Liên Xô của bạn đọc vẫn không đầy đủ và chính xác. Đã có một số website, fanpage mà bạn yêu sách Liên Xô lập nên, chẳng hạn như trang Sách cũ Liên Xô - Soviet books trên Facebook, nhưng phần lớn thông tin

mà trang cung cấp cho các thành viên chỉ là danh sách những cuốn sách đã xuất bản của Nhà xuất bản Cầu Vồng, Nhà xuất bản Tiến Bộ hay Nhà xuất bản Mir, những bìa sách và minh họa bên trong, những bình luận hay những kỷ niệm của mỗi người với cuốn sách. Nhiều nhà sưu tập sách Liên Xô cũ cho biết, trước đây, các Nhà xuất bản như Ngoại Văn Moscow được thành lập để in những tác phẩm dành cho bạn đọc ngoài Liên Xô. Họ xuất bản ở nhiều lĩnh vực nhưng tập trung vào mảng chính trị và văn học, rồi sau này Nhà xuất bản Ngoại Văn Moscow trở thành Nhà xuất bản Tiến Bộ. Đến những năm 1970 hay 1980, Nhà xuất bản Cầu Vồng được thành lập để xuất bản sách văn học và cùng thời gian này, Nhà xuất bản Mir tiếp quản mảng sách khoa học, kỹ thuật của Nhà xuất bản Tiến Bộ. Đó là còn chưa kể đến Nhà xuất bản Thông tấn Novosti chuyên về sách khổ nhỏ, chủ yếu có nội dung chính trị, thời sự. Chính vì vậy, các thể loại sách của các nhà xuất bản và ấn phẩm tiếng Việt khá đa dạng, nhiều khi dễ gây lẫn lộn. Thế mới thấy, việc các nhà sưu tập sách và những người yêu thích văn học Xô-viết bỏ công sức, thời gian và tiền bạc để tìm kiếm những cuốn sách tiếng Việt được in tại Liên Xô quá

không dễ dàng nếu không vì tình yêu với sách, với nước Nga và các dân tộc anh em. Và càng khâm phục, trân trọng biết bao trước 2.145 thành viên của trang Sách cũ Liên Xô - Soviet books hiện nay đã và đang gìn giữ, bảo quản những cuốn sách như vậy. Thậm chí, có những người mua đến hai hay ba quyển cùng một nội dung để có thể trao đổi sách với người khác hoặc dành tặng cho một người bạn mà họ yêu quý. Qua họ, chúng ta mới có thể hiểu rõ và biết được rằng, Liên Xô trước đây và nước Nga bây giờ đã hỗ trợ Việt Nam nhiều đến vậy ở mảng sách văn học. Còn về nội dung thì không có gì phải bàn cãi bởi những cuốn sách mà Liên Xô in cho chúng ta đều cung cấp nhiều tri thức, có tính giáo dục cao và đây là một lý do nữa giải thích vì sao cho đến thời nay, các tác phẩm như: Bác sĩ Ai-bô-lít, Kiến và chim bồ câu, Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Bu-ra-ti-nô, Ông già Khốt-ta-bít, Cánh buồm đỏ thắm, Thuyền trưởng đơn vị... vẫn luôn được các bậc cha mẹ tìm mua. Và nếu không phải là sách in tại Liên Xô thì họ cũng sẵn sàng mua những ấn bản được các nhà xuất bản trong nước in lại.

CẢ ĐỜI GẮN BÓ VĂN HỌC XÔ-VIẾT

So với nhiều thành viên của trang Sách cũ Liên Xô - Soviet books, dịch giả, nhà thơ Hoàng Thúy Toàn có thể không có một bộ sưu tập chuyên về những cuốn sách in bằng tiếng Việt của Nhà xuất bản Cầu Vồng hay Nhà xuất bản Tiến Bộ nhưng ông lại là chuyên dịch về văn học Xô-viết, cũng như sưu tầm tài liệu nói về mối quan hệ giữa văn học Xô-viết với văn học Việt Nam một cách toàn diện, bài bản nhất. Thậm chí, ông đã xây dựng hẳn một nhà lưu niệm văn học Nga ở Việt Nam. Nơi đây không chỉ trưng bày những tư liệu, sách báo, bản thảo, thư từ, kỷ vật của ông trong công việc dịch thuật, trao đổi văn hóa liên quan văn học Xô-viết mà còn tất cả những gì liên quan giữa văn học Việt Nam và văn học Xô-viết trước đây và văn học Nga ngày nay.

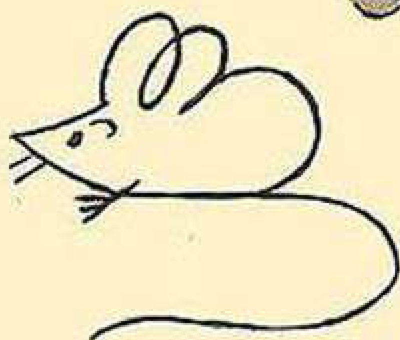
Hiện tại, Nhà lưu niệm Văn học Nga của dịch giả, nhà thơ Hoàng Thúy Toàn ở tại thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh quê hương ông. Tôi đã nghĩ ngay đến ông khi có ý định tìm hiểu về văn học Xô-viết nhưng điều làm tôi ngạc nhiên hơn cả là ở tuổi 82, ông vẫn có thể đi xe máy từ nhà đến Bến xe Long Biên, rồi lên xe buýt dẫn tôi từ Hà Nội về Phù Lưu chỉ để giới thiệu nhà lưu niệm. Dịch giả Thúy Toàn nói rằng, tham quan nhà lưu niệm thì dễ thôi nhưng để hiểu nội dung từng bức ảnh, từng bài báo, xuất xứ của từng cuốn sách, vật lưu niệm thì cần có ông giải thích mới rõ ràng. Quả thực, không có ông, tôi đâu biết chủ đề trưng bày của tầng 1 là "Những trang tình nghĩa" với các nội dung: "Bác Hồ với nước Nga", "Đề tài nước Nga trong văn học Việt Nam" và "Đề tài Việt Nam trong sáng tác của các tác giả Nga"; tầng 2 là "Văn học Nga ở Việt Nam"... Cũng qua ông, tôi mới hiểu những trang viết của báo chí Xô-viết viết về Chủ tịch Hồ Chí Minh và những tác phẩm của Người được dịch sang tiếng Nga từ những năm 1950 đến nay và mới biết được văn học Xô-viết xuất hiện lần đầu tiên ở Việt Nam là khi nào.

Hiện nay, dịch giả Hoàng Thúy Toàn vẫn ấp ủ dự án đưa văn học Nga đến với bạn đọc nhiều hơn sau khi sự hợp tác giữa Quỹ Hỗ trợ quảng bá văn học Việt Nam - văn học Nga với Nhà xuất bản Lokid Premium của Nga từ năm 2012 bị ngưng lại gần đây.

HÀ THU
https://nhandan.vn/

V.SUTEYEV

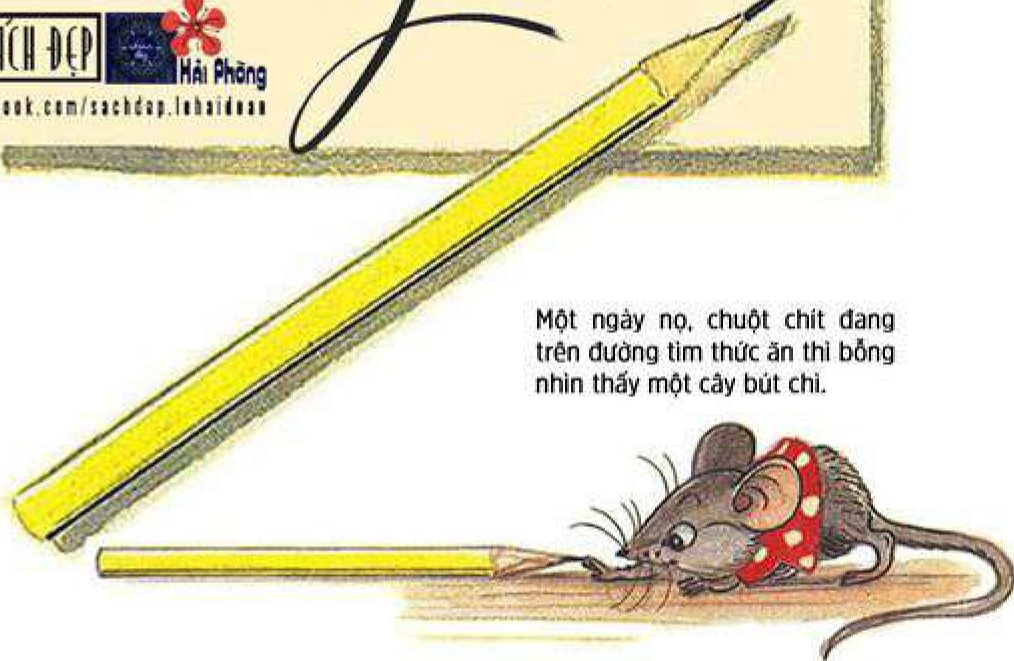
Lê Hải Đoàn dịch theo bản dịch tiếng Anh của Fainna Glagoleva

CHUỘT CHÍT và cây bút chì

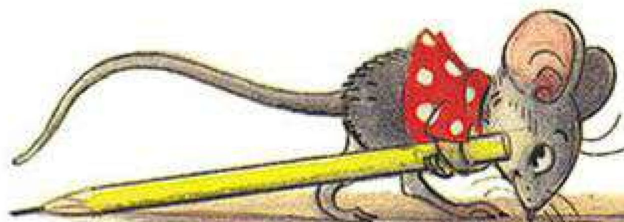
facebook.com/sachdep.lehaidoan

Một ngày nọ, chuột chít đang trên đường tìm thức ăn thì bỗng nhìn thấy một cây bút chì.

Chú mau chóng kéo cây bút về tổ. "Hãy để tôi yên đi!" – Bút chì nài nỉ.

"Chú cần tôi làm gì chứ? Tôi chỉ là một mẩu gỗ con con, ăn chẳng ngon đâu."

"Tôi sẽ gặm cậu chứ!" – Chuột chít nói. "Tôi phải gặm thứ gì đó để giữ hàm luôn sắc. Nào,xem nào!". Nói rồi chú cắn vào bút chì một nhát thật mạnh.

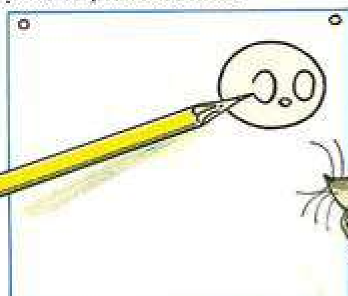
"Cậu đang làm đau tôi đấy!" – Bút chì thét lên.
"Làm ơn hãy để tôi vẽ nốt một bức tranh cuối cùng rồi sau đó cậu muốn làm gì tôi cũng được."

"Được thôi!" – Chuột đồng ý.
"Cứ vẽ đi. Kiểu gì tôi cũng sẽ gặm vụn cậu ra thôi!"

Bút chì thở dài và vẽ một vòng tròn lớn.
Phô mai à? – Chuột chít hỏi.

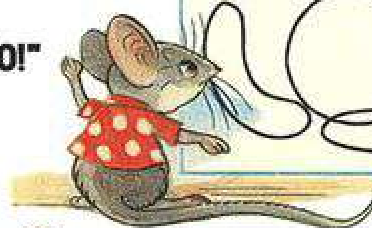
"Chúng ta cứ gọi nó là phô mai nhé!"

– Bút chì nói rồi vẽ thêm 3 vòng tròn nhỏ bên trong.

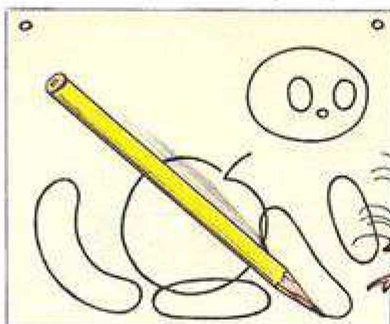
"Thấy rồi, một miếng phô mai, và kia là những cái lỗ!" – Chuột thích thú.

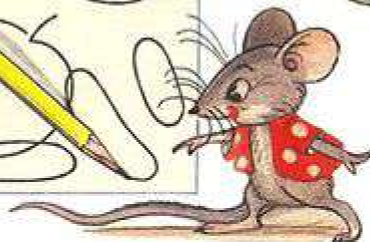
"Đúng rồi, đây chính là những cái lỗ trong phô mai đấy!" – Bút chì đồng ý và vẽ thêm một vòng tròn to khác ở bên dưới.

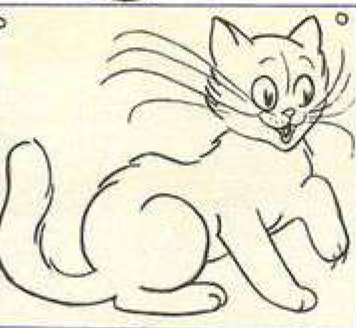

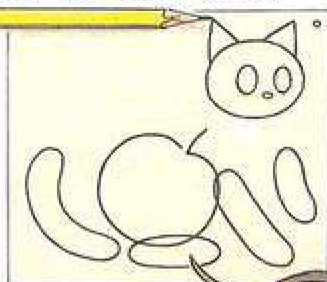
"MỘT QUẢ TÁO!"

Chuột chít reo lên.
" Chính xác! Chúng ta cứ gọi nó là quả táo nhé!" – Bút chì nói thêm và bắt đầu vẽ thên những đường cong ngộ nghĩnh gần đường tròn vừa vẽ.
"Sao lại vẽ mấy quả dưa chuột này?"- Chuột chít nói và liếm láp đôi môi thèm thuồng.

Nào nhanh lên đi, tôi chờ được nữa cậu, tôi muốn gặm cậu lắm rồi!"
Bút chì vẽ hai hình tam giác trên đỉnh đường tròn.
"Ôi! Không!" – chuột chít thét lên. "Cậu vẽ gì mà giống lão mèo thế! Dừng vẽ nữa!"

Nhưng bút chì không dừng lại mà tiếp tục vẽ thêm râu và thêm miệng.
Chuột chít khóc toáng lên kinh hãi! " Mèo! Mèo! Cứu! Cứu tôi với!"

VẪN SÔNG NEVA NHỮNG CHIỀU SÓNG NƯỚC...

Năm tôi vừa tròn một tuổi chú tôi từ Hà Nội gửi cho mấy chị em tôi một món quà rất quý: quyển sách lớp một của học sinh Liên Xô. Mấy chị em suốt ngày mê mẩn với những bức tranh vẽ những cô bé, cậu bé mắt xanh, tóc vàng mặc đồng phục, cổ quàng khăn đỏ tung tăng dưới những tán lá đỏ vàng, những chiếc xe Volga sáng bóng, những làng mạc xanh tươi, êm đềm...Tôi yêu và mơ về Liên Xô từ đó. Một giấc mơ được đến xứ sở này cứ thấp thỏm suốt quãng đời trẻ thơ.

Nhưng ngay cả khi bắt đầu học tiếng Nga dự bị ở Trường ĐH Ngoại ngữ, Thanh Xuân tôi cũng chưa hề yêu Neva vì đơn giản tôi chưa biết biết gì về dòng sông đó. Nhưng rồi một buổi chiều cuối thu trái tim tôi rung lên một cách kì lạ, thảng thốt, bàng hoàng như thể có mối tình đầu khi đọc một bài thơ người bạn gái đã chép vào sổ tay. Những câu thơ cứ dập dờn trong lòng tôi như thể sóng của con sông ấy:

Ngôi sao cháy bừng trên sóng Neva
Và tiếng chim kêu những buổi chiều tà...

Ước mơ được tận nơi trải lòng với sóng nước Neva đã thành hiện thực ngay mùa hè đầu tiên của năm thứ nhất. Vừa đặt chân đến Leningrad tôi đã xin bà giáo dẫn đoàn ra ngay bờ sông. Từ xa tôi đã nghe tiếng rạt rào của gió,
của sóng. Tôi run rẩy tựa mình vào bờ đá, mắt nhắm lại để lắng nghe tiếng chim kêu thảng thốt gọi bạn và tận hưởng niềm hạnh phúc vô bờ. Tôi tưởng tượng ra khuôn mặt thoáng buồn của người đàn bà chia tay tình yêu lẫn trong sóng nước đẹp một cách khắc khoải dẫu tôi chưa một lần yêu và chưa thấm được bài thơ như sau này.

Suốt cả 4 năm học đại học còn lại dù mong ước vô cùng nhưng tôi cũng không thể trở về ngắm con sông ấy. Nhưng rồi dịp may đã đến và tôi tận dụng hết thời gian. Trong khoảng thời gian từ tháng 9/1988 đến tháng 8/1989 tôi đã đến Leningrad 9 lần và không có lần nào là không quên ra Neva để ngắm nhìn trăm nghìn ngôi sao lấp lánh trên sóng nước buổi chiều tà và lần nào cũng bùi ngùi xúc động thương nhớ bóng hình một người con gái không hề biết mặt trong những câu thơ vương vấn cùng sóng nước hoàng hôn mặc dù đời tôi đã neo bến.

Rồi 30 năm sau khi tuổi đã xế chiều tôi lại được đi trên dòng Neva để nghe tiếng sóng vỗ dào dạt hai bên mạn tàu. Những câu thơ chép tay thuở xưa lại thầm thì trong trái tim làm mắt tôi nhoè nước:

Vẫn sông Neva những chiều sóng nước.
Nhưng nghĩ cho cùng ai có lỗi đâu anh!

Nếu có lỗi thì chỉ những câu thơ của Olga Becgon! Nó đã làm cho tôi ám ảnh suốt cuộc đời về một dòng sông! Và chính nữ thi sĩ, người phụ nữ Nga tuyệt vời có số mệnh đau buồn chính là gương mặt lẫn vào những con sóng chiều ấy ẩn hiện trong tôi cho đến bây giờ.

Dang Dinh Cung
Hoài niệm Liên Xô

Trên mảnh đất người đời

Lời tâm sự từ một quyển sách "Trên mảnh đất người đời"

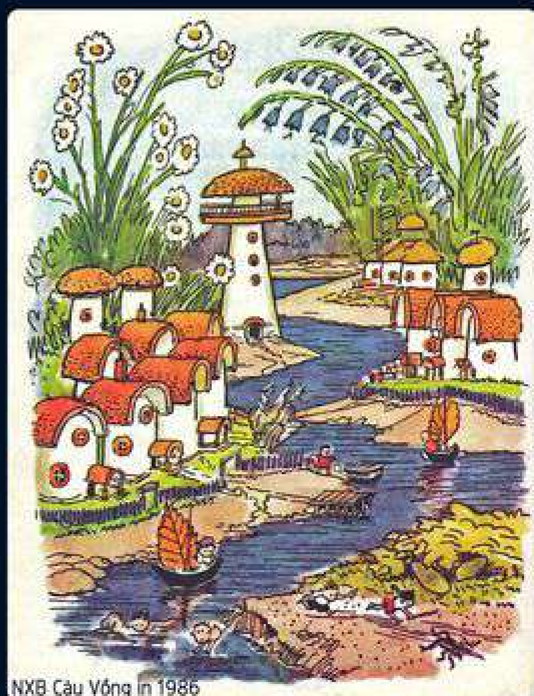
Nhớ hồi còn học đại học, khi biết sắp được học văn học Nga - Xô Viết, mình đã nôn nao, hồi hộp, vui mừng như thế nào, bởi nghĩ rằng sắp được biết thêm nhiều tác phẩm khác của nền văn học này ngoài những tp đã biết trong chương trình phổ thông. Đến ngày được học, vừa thấy thầy dạy thì càng vui mừng hơn vì thầy lớn tuổi, tóc thầy bạc trắng và gương mặt thì hồng hào, thân thiện, thầm nghĩ tuổi thầy vậy thì thầy đọc nhiều biết nhiều, mình tha hồ mà học hỏi, tìm hiểu, khám phá. Không ngờ kết thúc buổi học, trong mình tràn ngập cảm giác thất vọng, nghĩ thôi thì chắc còn những buổi học sau, các buổi sau cũng như thế cho đến khi kết thúc học phần, qua học phần thứ 2 của văn học Nga - Xô viết, dù thầy dạy là người khác nhưng tình hình cũng không khác gì trước, mình không biết thêm cái gì khác của văn học Xô Viết khi chỉ quanh quẩn những tác giả như Macxim Gorki, Maiacopxki, Solokhop trong khi mình biết văn học Xô viết rất đồ sộ, tóm lại là khoảng trống kiến thức của mình chưa được lấp đầy nên luôn luôn tồn tại cảm giác hụt hẫng, tiếc nuối. Vì thầy ít hoặc không giới thiệu thêm nên đến một ngày, khi nhìn thấy cuốn "Trên mảnh đất người đời" thì thấy nó lạ lẫm vô cùng, chưa từng biết tác giả Atanoli Ivanop là ai, cuốn này có hay không, giở lời giới thiệu ra thì biết tác giả được nhận giải thưởng Quốc gia Liên Xô và đây là truyện hay nhất của ông. Thế là mua về đọc, đọc xong thì tràn ngập cảm xúc hạnh phúc, khâm phục tài văn của tác giả và sức nặng tư tưởng của câu chuyện. Tự cảm thấy thật may mắn vì đã không bỏ qua nó, lại tiếc nuối sao thầy dạy không giới thiệu về nó để mình biết nó sớm hơn. Tập sách mỏng thôi nhưng thông điệp truyền tải của nó lại lớn lao, mạnh mẽ vô cùng. Chuyện kể về cuộc đời bất hạnh của Paven Đêmidop. Vì muốn lấy được vợ chưa cưới của anh mà tên Đênix Maksêep đốt kho thóc của nông trang và vu cho anh là người đốt, tự tay hắn bắt anh lên đồn, anh bị kết án 10 năm tù vào năm 1938, đến năm 1942 anh bị đẩy vào tiểu đoàn phạm binh rồi sau đó bị bắt làm tù binh. Dù có bị oan ức, đày đọa như thế nào, anh vẫn phải cố chứng minh rằng anh vẫn là con người, và mãi mãi là con người. "Nhưng đâu chỉ dừng ở đó. Anh tưởng như anh đã uống cạn chén rượu cay đắng của số phận, vậy mà ở dưới đáy vẫn còn lại cái cay đắng nhất. Và lại phải uống nốt chỗ cay đắng ấy". (Và cái cay đắng nhất ấy là gì, mời bạn tìm đọc trong sách). Hết 10 năm mãn hạn tù, anh ở lại phương bắc hết 3 năm, định không trở về quê hương nữa nhưng vì cái cay đắng nhất ấy, anh phải trở về. Anh gặp được ông chủ tịch tỉnh lúc bấy giờ là AgaFônôp. Anh kể hết mọi nỗi oan ức, bất hạnh mà anh phải nếm trải do tên đểu cáng kia gây ra, may cho anh là ông chủ tịch tin anh chứ không như bao người khác, rồi anh hỏi ông chủ tịch một câu: "Thế nếu chuyện đó xảy ra với ông, ông có tha thứ không? Ông sẽ không trả thù chứ?

- Tôi ấy à? Tha thứ - tôi không biết nữa, có lẽ tôi sẽ không tha thứ. Còn trả thù hắn, chịu bẩn tay vì hắn thì có lẽ tôi cũng chẳng thèm. Tôi quý bản thân mình hơn." Ôi câu trả lời quá đỉnh, và mình biết mình cũng sẽ như vậy nếu bị hãm hại. Và rõ ràng, chuyện sách cũng là chuyện đời, trong truyện, khi Đêmidop xuất hiện, vợ chồng tên đểu cáng đã không chịu đựng được nên bán nhà đi nơi khác, Đêmidop cũng chuyển theo và sau đó là đi theo vợ chồng tên đểu cáng đến bất cứ đâu mỗi khi vợ chồng hắn chuyển nhà, làm cho vợ chồng tên này cứ mỗi lần nhìn thấy anh như lại nhìn thấy sự đểu cáng của mình dù anh không cần làm gì khác để trả thù (đọc đến đây mình cảm thấy hả dạ ghê) rồi có 1 lần, khi tên đểu cáng bị sụt xuống hố băng, anh đã kéo hắn lên, rồi còn không thèm nhận tiền trả ơn của hắn, làm cho hắn đến cuối cùng, vì hổ thẹn mà tự chọn cho mình một sự kết thúc.

Với mình, quyển sách này tuy mỏng nhưng là một áng văn cao đẹp ca ngợi phẩm chất, giá trị của con người. Truyện như truyền đến thông điệp: Mỗi người đều có thể lựa chọn lời nói, hành động cho mình, và sự lựa chọn tạo nên giá trị con người bạn. Còn nữa, nếu như bạn bị vu khống, bị đọa đày, bị người đời "quật cho không trượt phát nào" làm cho tổn thương đến cùng cực thì hãy cứ đau đớn, cứ xót xa, nhưng sau đó, hãy lấy lại nghị lực mà sống tiếp, bởi vì nước vẫn chảy, mây vẫn trôi, hoa vẫn nở và cuộc đời vẫn đẹp sao.

THẮNG HOÀNG

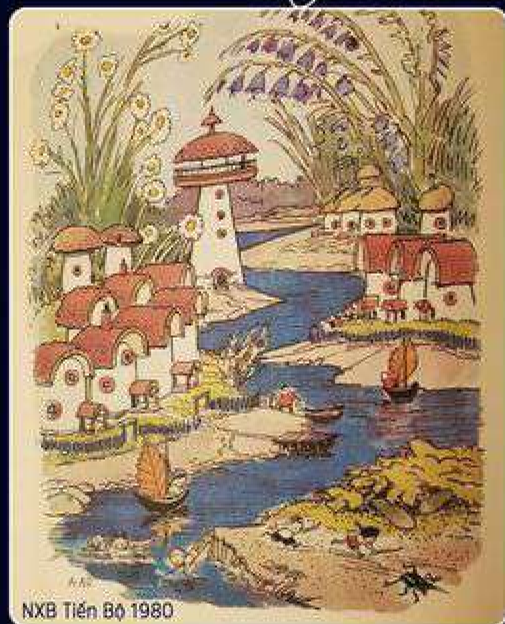

NXB Cầu Vồng in 1986

NXB Kim Đồng 2020

Con sông Dưa Chuột có màu gì?

NXB Tiến Bộ 1980

NXB Ngoại Văn 1957

Page: Ký Ức Vụn Vặt

"Những cuộc phiêu lưu của Mít Đặc và các bạn" là tác phẩm văn học thiếu nhi được yêu thích của nhà văn Xô Viết Nikolai Nosov. Truyện được dịch ra nhiều thứ tiếng trong đó có tiếng Việt, được in năm 1986 bởi NXB Cầu Vồng và năm 2020 bởi NXB Kim Đồng.

Khi so sánh 2 phiên bản Cầu Vồng (CV) và Kim Đồng (KD) ở hình 1, ta thấy có một số điểm khác biệt về hình minh họa. Chẳng hạn con sông Dưa Chuột ở bản CV khoác lên mình một màu xanh biếc trong khi con sông trong bản KD lại có một màu xám xịt (chẳng lẽ sau 34 năm thành phố Hoa bị ô nhiễm đến vậy sao?)

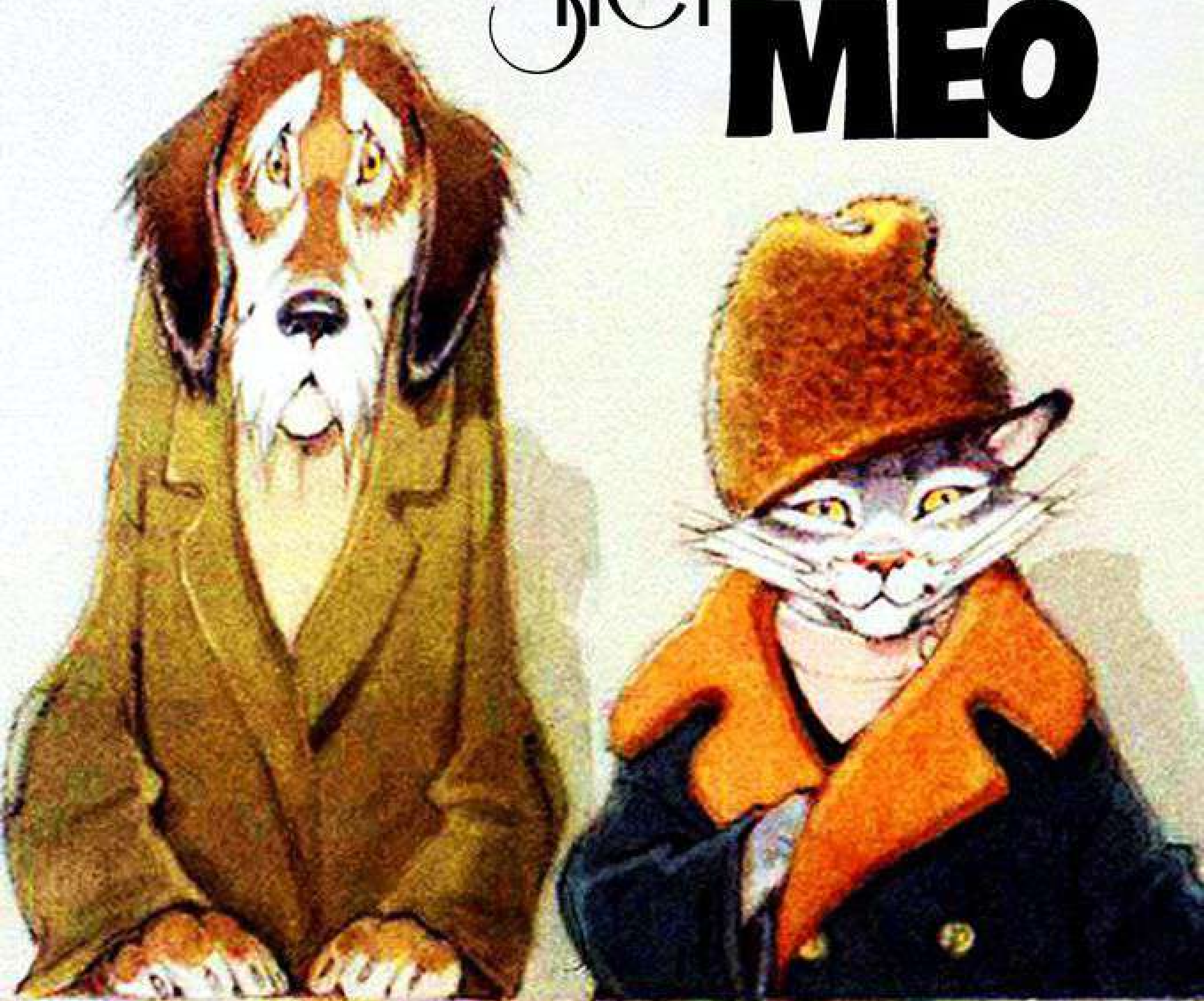
Một số ý kiến cho rằng NXB Kim Đồng đã làm mọi thứ đang đẹp trở nên tệ hơn hoặc là do lỗi in ấn cẩu thả.

Tuy nhiên theo mình thì sự khác biệt này xuất phát từ phiên bản mà NXB Cầu Vồng hoặc Kim Đồng chọn in lại. Ở hình 2 là hai phiên bản khác được in năm 1980 và 1957. Ta có thể thấy bản Tiến Bộ 1980 con sông có màu xanh biếc giống bản Cầu Vồng. Còn bản Ngoại Văn 1957 con sông cũng có màu xám xám giống bản của Kim Đồng.

Như vậy con sông Dưa Chuột lúc trong xanh vào những buổi trưa hè lúc xám xịt vào những ngày nước lũ. Dù có là màu nào đi nữa, các cô chú tí hon vẫn sống yên bình trong thế giới nên thơ của mình...

Hovhannes Toumanian

SỰ TÍCH CHÓ ghét MÈO

Minh họa: P.Repkin - Dịch thơ: Lê Hải Đoàn

Một làng kia, có chú Mèo thợ may
Và bác Chó chưa bao giờ có mũ.
Nhưng một hôm có tấm da cừu nhỏ,
Chẳng biết là bác kiếm nó từ đâu?

Rồi một hôm, trong một sớm mùa đông
Bác tìm đến nhà chú Mèo xin giúp.
"Chào chú nhé, tôi xin phiền đôi chút.
Chú xem này, đầu tôi lạnh thấu xương.

Da cừu đây, chú bắt tay làm luôn
Một cái mũ vừa đầu tôi, chú nhé!
Chuyện tiền nong, chú cần chi đếm xỉa.
Tôi chỉ cần chú đừng quá lâu thôi!"

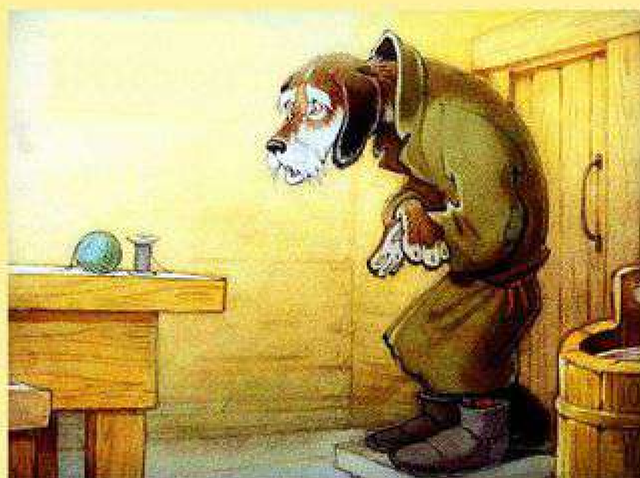
"Đây quả thật là vinh hạnh cho tôi!
Khâu chiếc mũ còn dễ hơn may áo.
Tôi đảm bảo xong trước ngày thứ sáu.
Mũ da cừu – Bác chắc hài lòng thôi!

Chuyện tiền nong có xá chi bác ơi!

Tôi với bác, sao phải cần khách khí!"

Và thứ sáu – chính là hôm nay đây!
Bác cuốc bộ mà đầu chẳng có mũ.

"Bác tê cóng nên cuống cuồng đấy hử?
Bác làm ơn cho tôi thở chút nào.

Bác rảo bước với dáng vẻ ủ rũ
Tới trước nhà chú Mèo mướp – thợ may.
"Chú Mèo ơi! Tôi đã tới rồi đây!
Mũ của tôi chắc xong rồi chú nhỉ?"

Cứ làm như khâu dễ lắm hay sao!
Phải là ướt, rồi khâu, bác hiểu chứ?"
"Lạy chúa tôi! Sao chú phải giận giữ?
Tôi trả tiền nhờ chú chóng làm xong.

Chú Mèo mướp chẳng lấy gì hoan hỉ
Bước gật gù với bộ áo choàng xa
Miệng lẩm nhẩm khẽ buông lời kêu ca
Rồi bất chợt, la lên đầy giận giữ:

Rồi bây giờ chú nuốt lời đúng không?
Còn lên giọng mắng nhiếc tôi vô cớ.
Nếu chưa xong, mai tôi qua được chứ?
Không biết là phải bao lượt nữa đây?"

Nói vậy rồi, thấy sống mũi cay cay.
Bác ngán ngẩm, đầu trần chân rảo bước.
Ngày hôm sau, bác vẫn không lấy được.
Nhưng lần này, họ lớn tiếng cãi nhau

Người câu trước, kẻ đáp lại câu sau.
Thằng chẳng khác như bao phường trộm cắp.
Hết nguyền rủa rồi bao lời moi móc
Chỉ tạm ngưng khi Thẩm Phán buông lời.

Lần thứ tư tìm đến, thì "Hỡi ôi!"
Chú Mèo mướp đã từ lâu dẹp tiệm

Chú quyết định sẽ đi xa một chuyến
Trong đêm trường lạnh lẽo, cô liêu.

Và từ đó, cho đến vạn ngày sau
Chó chẳng quên càm ràm về chiếc mũ
Và mỗi khi ai nhắc lại chuyện cũ
Hay ngẫu nhiên gặp Mèo mướp dọc đường

Bác đuổi bắt khắp đây đó, ngàn phương.
Còn Mèo mướp vẫn câng câng, trơ tráo
Miệng lẩm nhẩm, mắt trân trân lơ láo
"Mũ da cừu! Vẫn còn phải là hơi!"

MỐI TÌNH ĐẦU- IVAN TURGHENIEV

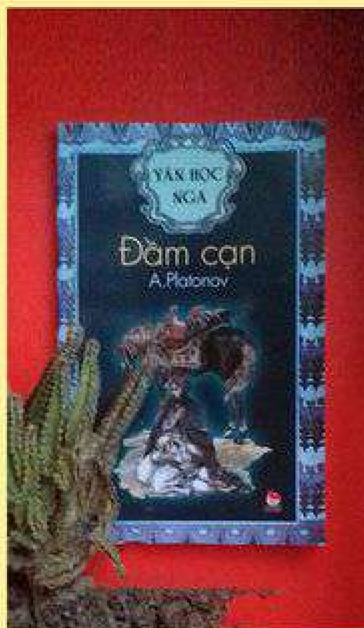
Câu chuyện là những rung động đầu đời của cậu thiếu niên tuổi 16 -Vladimir Petrovitr- với thiếu nữ xinh đẹp, thông minh và thanh lịch Zinaida- con gái của người hàng xóm mới chuyểnMối tình đầu- Ivan Turgheniev

Câu chuyện là những rung động đầu đời của cậu thiếu niên tuổi 16 -Vladimir Petrovitr- với thiếu nữ xinh đẹp, thông minh và thanh lịch Zinaida- con gái của người hàng xóm mới chuyển đến. Là một trong số những chàng trai xung quanh nàng, Vladimir - chàng trai trẻ nhất và chưa từng có một cảm giác khác lạ nào như thế với người khác giới- dĩ nhiên trải qua những cảm xúc trong sáng nhất và mãnh liệt nhất.

Nhưng khi mà tâm hồn yêu đương đang tràn ngập hương hoa mùa xuân nảy nở thì bỗng nhiên định mệnh lại đem mây đen bao phủ và tặng cho chàng trai một sự thực oái oăm và trớ trêu nhất. Tôi không kể ra đây bởi vì nếu thế thì các bạn sẽ không thấy thú vị nữa. Bối cảnh câu chuyện xảy ra ở nước Nga thế kỷ 19, cho nên cũng hơi cổ điển về giọng văn và tâm lí nhân vật. Có lẽ tôi sẽ thích mê khi đọc nó hồi tôi ở độ tuổi 16 đến.

ĐẦM CẠN-ANDREI PLATONOV

Truyện ngắn Đầm cạn kể về cuộc giải phóng chính mình khỏi cảnh nô lệ của cô gái trẻ Jumal. Kiếp nô lệ vô vàn tủi nhục ấy kéo dài từ đời mẹ cô, năm ấy là một cô gái Ba Tư 14 tuổi, bị toán cướp du mục sa mạc Turmenia bắt cóc. Mẹ cô khi ấy bị ép buộc trở thành người vợ thứ tư của kẻ bắt cóc mình, từ đó sống cuộc đời lang thang khắp nơi trên miền sa mạc khắc nghiệt, trở thành công cụ phục dịch và đau đớn hơn là nô lệ tình dục. Bà sống những tháng ngày héo khô như một cái xác cho đến tận khi ngã bệnh và chết. 12 tuổi- lại đến lượt Jumal bị cưỡng bức rồi bị bán làm vợ một người đàn ông du mục khác nhưng cô đã tìm cách thoát khỏi tay họ và được một người lạ cưu mang- một người tù binh bỏ trốn. Hai người tiếp tục

sống chui lủi trên sa mạc cho đến một ngày Jumal bất ngờ chạm trán với những kẻ bắt cóc năm xưa. Cô bị bắt nhưng lợi dụng lúc đêm tối đã giết chết lão chồng hờ và lấy đi toàn bộ vũ khí lên ngựa bỏ trốn, may mắn gặp được Hồng quân và đi theo họ. Cô được đi học ngành nông nghiệp và nhiều năm sau cô trở lại vùng sa mạc trong một dự án nông nghiệp. Cô tìm lại nơi trú ẩn của mình năm xưa, chỉ còn thấy bộ xương khô của người tù binh và lời hẹn ước gặp lại nhau ghi trên bức tường.

Một cái kết hơi buồn. Đọc truyện này thấy thú vị như đang xem một bộ phim với nhiều cảm xúc, thương xót, căm hận, hạnh phúc và rồi buồn như một cơn gió chiều hoang vu...

MỘT CON NGƯỜI RA ĐỜI- MACXIM GORKI

Chuyện xoay quanh một ca đỡ đẻ, rất đơn giản chỉ có vậy, nhưng để lại ấn tượng khó quên với độc giả. Trước hết là cái đề tài đến lạ. Macxim Gorki mở đầu câu chuyện rất thơ mộng với khung cảnh mùa thu tráng lệ với dòng nước trong, rặng cây, tảng đá, những cây dẻ vàng rực, con chim gõ kiến..., để rồi sau đó đột ngột chuyển sang một hiện thực rất đời. Chàng thanh niên vô tình gặp người phụ nữ đang chuyển dạ trong bụi cây và thế là bất đắc dĩ trở thành người đỡ đẻ. Trong khi người phụ nữ đau đớn, ngượng ngùng và ra sức chửi rủa đuổi chàng trai biến đi, thì chàng trai tuy lúng túng nhưng hết sức nhân hậu và nhiệt thành giúp đỡ người phụ nữ qua cơn vượt cạn. Giữa phong cảnh thiên nhiên tuyệt đẹp và lãng mạn, một đứa trẻ ra đời trong mô tả tỉ mỉ của nhà văn (đoạn này có chút kịch tính và rất xúc động)

Cuộc xoay xở giữa 2 người xa lạ và khác biệt, chỉ giống nhau ở một điểm là sự đói khổ, kết thúc bằng hình ảnh một công dân mới ra đời khỏe mạnh. Nó lan tỏa niềm hạnh phúc cho người mẹ, cho chàng trai và lan tỏa tình người trong sáng cho bạn đọc.

KIỀU CHÍNH

Tôi sinh ra và lớn lên ở một huyện miền núi, nơi có biển hồ xanh thẳm mênh mông của vùng Tây Bắc – hồ Thác Bà.

Ngôi nhà tôi ở tựa lưng vào đồi. Phía sau bạt ngàn vầu, cọ và những loài cây khác. Phía trước, trong tầm mắt là đồi sở, đồi chè và thật xa nữa, nơi tôi chưa từng đến được là vệt lam sẫm của dải núi Cao Biền quanh năm mây trắng phủ. Thời thơ ấu của tôi đã qua đi ở đó, với nắng, với gió và cả những ngày mưa ảm đạm triền miên do ảnh hưởng khí hậu vùng hồ.

Đó cũng là những năm cuối của thời bao cấp đói nghèo. Bố mẹ tôi là giáo viên ở trường gần nhà, phải xoay xở mọi việc có thể làm được để sống qua những ngày túng quẫn như tất cả mọi người. Còn nhỏ, tôi đã theo bố vào sâu trong vùng đồi để đốt nương trồng sắn, theo mẹ đi rất xa trên những trái đồi hoang liêu bòn mót lúa nương người ta đã gặt còn sót lại. Những ngày xa xưa ấy, mỗi lần nhớ lại, lại rưng rưng buồn.

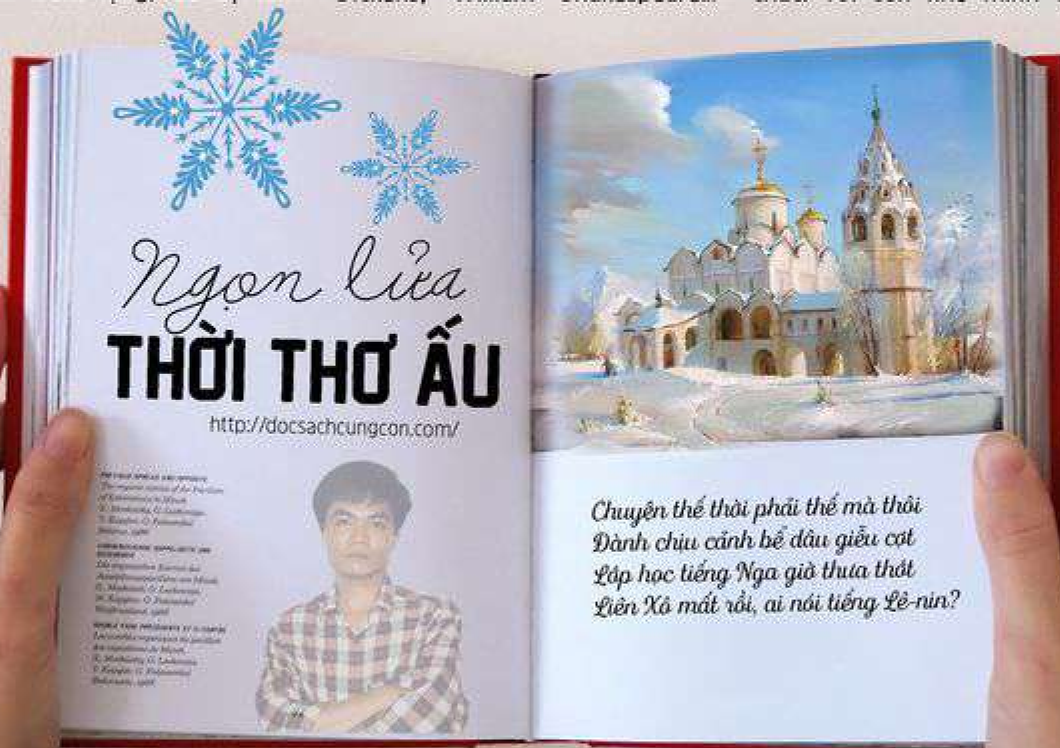
Suốt thời niên thiếu, tôi là một mục đồng – cậu bé chăn bò. Một bò mẹ, một bê con, đó là cả gia tài đối với gia đình giáo viên thuở ấy. Bản tính trầm lặng, dễ bị tổn thương, tôi cũng thích làm bạn với cây cỏ trên đồi hơn là đến lớp. Những ngày đông giá rét, gió bấc thổi dài trên đồi hoang, có hôm để bò đi lạc cả đêm không tìm thấy, hay những ngày hè rực rỡ, theo chúng bạn thả bò và vớt cá nướng ăn trên triền cỏ bên hồ xanh biếc, cũng là lúc tôi quên đi mọi nỗi phiền muộn đã gặp ở trường.

Là giáo viên văn, bố tôi tích trữ một kho sách, chất trên những tấm ván ở đầu hồi sát mái nhà. Tôi thường bắc thang trèo lên đó đọc trộm, náu mình sau những chồng sách. Sách có nhiều loại, chủ yếu là văn học và phần nhiều là văn học Nga – Xô Viết. Cuốn nào cũng được bố tôi đóng dấu đỏ mang dòng chữ Tủ sách gia đình Phạm Duy Tỉnh.

Tôi đã đến với thế giới của Chekhov, Gorki, Paustovski, Sholokhov, Aitmatov, Gamzatov và cả Vasil Bykov, Boris Vasiliev... những năm tháng ấy. Những chuyện núi đồi và thảo nguyên Nga, vừa xa xôi vừa gần gũi với quê hương miền núi của tôi, đã ám ảnh tôi suốt một thời thơ ấu. Dù ngày ấy có được đọc Alphonse Daudet, Victor Hugo, Charles Dickens, William Shakespeare... cùng văn học những xứ sở khác, tôi vẫn dâng trọn tình yêu say đắm, sâu nặng của mình cho đất nước, con người Nga.

Những tháng ngày chăn bò trên đồi cũng là thời gian tôi đọc sách. Không hiểu sao mùa đông những năm đó rất rét, đi tới đâu phải nhặt lá khô đốt lửa hơ tay tới đấy cho khỏi cóng. Đốm lửa leo lét ấy, cùng một ngọn lửa ở nơi xa thẳm khác, đã sưởi ấm tôi qua các mùa đông. Đó là ngọn lửa xanh trên thảo nguyên Nga, của những người chăn cừu sống cuộc đời lang thang du mục.

Tôi cũng thích sưu tầm, tích trữ báo ảnh Nga. Những ấn phẩm in nhiều tranh ảnh đẹp mê hồn với thiếu niên ngày ấy được tôi cất giữ như một gia tài và viết nắn nót bằng nét chữ học sinh ở trang đầu: Báo ảnh chính trị – xã hội Xô Viết. Với năng khiếu ngoại ngữ bẩm sinh, tôi tự học tiếng Nga qua sách giáo khoa cấp ba của người chị cả, và được bố dạy cho vài bài hát trữ tình Nga. Cũng vì yêu chiếc khăn quàng đỏ Liên Xô hơn loại khăn đội viên sản xuất ở Việt Nam mà tôi được người chị thứ hai ưu tiên nhường cho trong một cuộc đổi chác. Tôi còn nhớ mình đã mơ

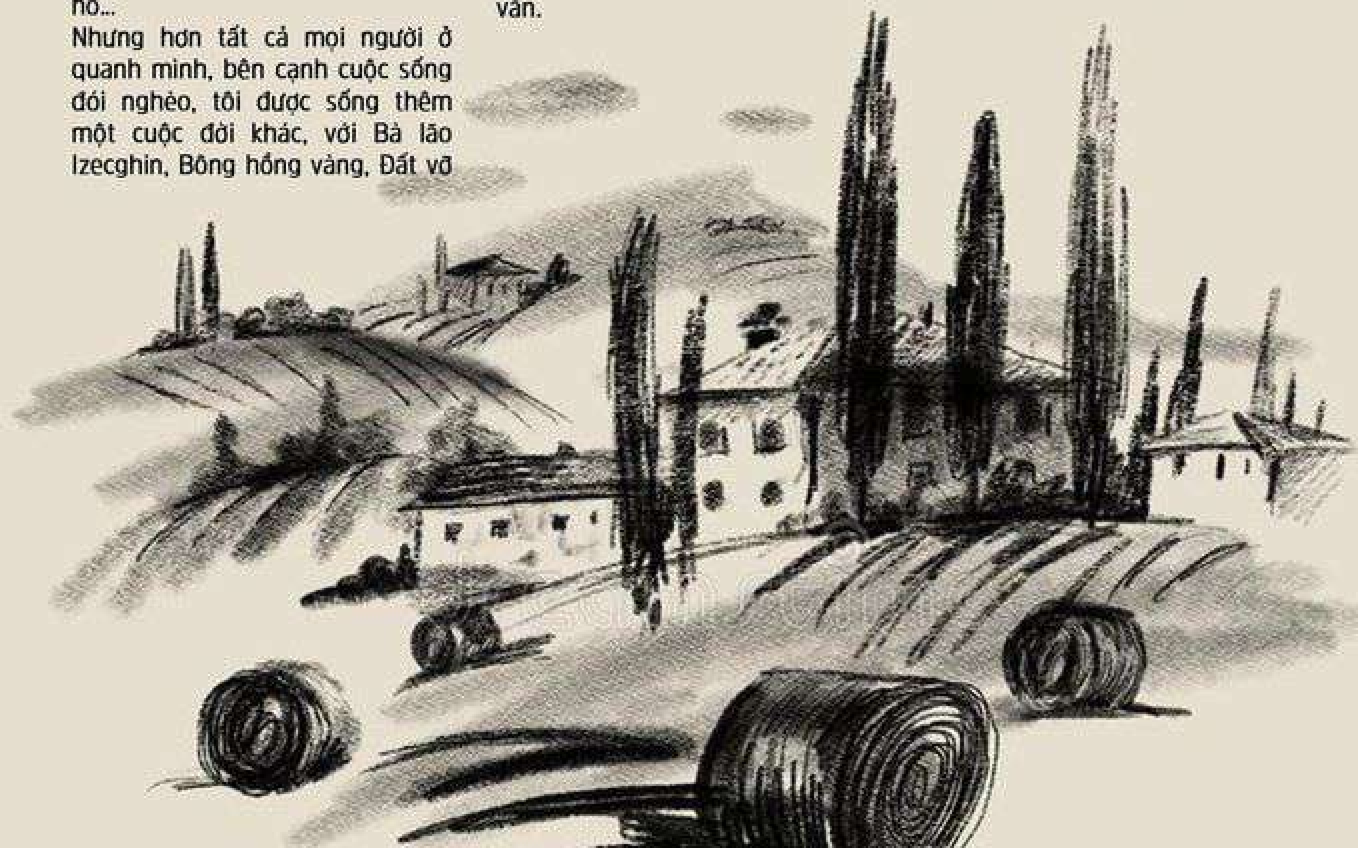
được quàng chiếc khăn đỏ thắm màu xôviết ấy và có mặt ở trại hè Artek bên bờ Hắc Hải như thế nào. Thời niên thiếu, tôi thích nhất mùa hè. Mùa của mơ mộng và tưởng tượng, với gió thổi tràn qua rừng cọ và nắng dát vàng trên khắp núi đồi. Mùa của riêng tư, không phải đến trường và suốt ngày lặng lẽ với công việc của mục đồng, trèo lên một cây cao, trong tiếng gió rì rào, đọc sách. Mùa của bay nhảy tự do, cùng chúng bạn đi hái quả chè, cắt vó, bóc măng, bơi thuyền ra đảo trên hồ chặt củi... Trong những ngày hè đáng nhớ ấy, có những buổi chiều từ đồi nương về sớm, cùng cả nhà ăn cơm sớm hơn mọi ngày, để đến tối háo hức cùng chị em và bạn bè ngõ xóm đi bộ chừng hai cây số tới bãi chiếu bóng ngột ngạt hơi người, trốn vé bằng cách liều mạng chui trộm qua đám rào tre, xem phim màn ảnh rộng của Đông Âu và Liên Xô với những hình ảnh lộng lẫy trong mắt trẻ em một thời bao cấp. Tôi còn nhớ mấy tên phim: Con hủi, Ngôi nhà bí mật ở Ba Lan, Ta nói chuyện nhé em, Cánh buồm đỏ thắm, Cô gái ngồi trên chiếc chổi, Cánh cửa mở rộng, Bản xônát bên hồ...

Nhưng hơn tất cả mọi người ở quanh mình, bên cạnh cuộc sống đói nghèo, tôi được sống thêm một cuộc đời khác, với Bà lão Izecghin, Bông hồng vàng, Đất vỡ hoang, Cây phong non trùm khăn đỏ, Bài ca núi Anpơ, Và nơi đây bình minh yên tĩnh... Tôi sống trong thế giới đó nhiều hơn ở đời thực, và thấy mình cao thượng, đứng bên trên những tầm thường nhỏ mọn được sinh ra bởi sự khốn khó hàng ngày. Đến bây giờ, dù thời đại đã thay đổi, tôi vẫn nghĩ không có nền văn học nào nhân văn, ấm áp, gần gũi với người Việt và có sức lay động tâm hồn ghê gớm bằng văn học Nga. Nếu ngày hôm nay tôi có trở thành một người tốt thì chủ yếu là nhờ nền văn học ấy, nền văn học đã dạy tôi làm người hơn tất cả những điều răn ở gia đình và nhà trường cộng lại. Và tôi nghĩ đó là số phận – giữa những năm miếng ăn còn quan trọng hơn tất cả, ở một vùng đồi núi nghèo nàn của Yên Bái, tôi được lớn lên cùng những cuốn sách bìa cứng bọc vải, in tại Moskva của Nhà xuất bản Cầu vồng.

Có lẽ trên đời không có ai đến với nghiệp văn chương mà không được đọc sách ít nhiều từ thuở bé. Tôi vô cùng biết ơn kho sách của bố, nếu không có kho sách ấy, tôi sẽ không bao giờ trở thành nhà văn.

Đối với mỗi con người, được đọc sách thời thơ ấu là điều đặc biệt quan trọng. Bởi sức thấm của chữ nghĩa vào tâm hồn khi ấy rất mạnh. Đọc một cuốn sách hay ngày nhỏ có tác dụng hơn đọc cả trăm cuốn khi đã trưởng thành. Sách có thể làm thay đổi số phận một con người, hay lí giải bằng tâm linh, thì số phận – nhân duyên đã cho con người đến được với sách.

Nếu thuở bé không được đọc văn học thiếu nhi các nước, với Không gia đình của Hector Malot, Hoàng tử tí hon và chú bé nghèo khổ của Mark Twain, Những tấm lòng cao cả của Edmondo De Amicis, Timur và đồng đội của Arkadi Gaidar, Con Bim trắng tai đen của Gabriel Troepolski, Cao điểm thứ tư của Elena Iliina, Lều số 13 của Benno Perluderra, Lửa trong thành phố sẩm tối của Eno Raud... và truyện cổ Andersen nữa, không biết tôi sẽ trở thành người như thế nào. Tôi vẫn nghĩ rằng, bậc cha mẹ muốn giáo dục con mình, không con đường nào tốt hơn là cho con đọc sách. Nếu biết yêu văn học từ bé – tất nhiên phải là các tác phẩm ưu tú – sau này khó có thể trở thành

người xấu được.

Có lẽ phải nói thêm rằng, được giáo dục bởi tinh thần Xôviết, tôi có ý thức chính trị từ rất sớm. Những năm đang học cấp một, cấp hai gì đó, tôi đã đọc sách do Marx và Engels viết (cũng trong kho sách của bố), tìm hiểu các cuộc cách mạng và cuộc đời của Lenin. Tôi nâng niu những cuốn sách ấy với tấm lòng thành kính ít nhiều mang xúc cảm tôn giáo. Năm cuối cấp ba và năm đầu ở đại học của tôi cũng là những năm Liên bang Xô Viết và Đông Âu sụp đổ. Đang là cậu sinh viên mười chín tuổi, tôi viết, trong một bài thơ khá dài có tên Sự thật của mình:

Chuyện thế thời phải thế mà thôi
Đành chịu cảnh bể dâu giễu cợt
Lớp học tiếng Nga giờ thưa thớt
Liên Xô mất rồi, ai nói tiếng Lê-nin?
Điện Krem-lin
Ngày... tháng... giờ
Hạ cờ
Khép lại một thời sử đỏ
Lịch sử sang trang.
Sự thật đau thương cho nhân loại biết rằng
Đừng nói trước điều gì chưa đến
Đời chẳng có gì là vĩnh viễn
Nay phù sa, mai đã phù du.

Ngày ấy tôi không bị sốc. Chỉ một thoáng hoài cổ, ưu tư. Và tôi sớm nhận ra trong những nền văn học vĩ đại một cái gì lớn lao vượt qua giới hạn của mọi ý thức hệ, còn lại mãi với thời gian, đó là giá trị nhân bản,tính nhân loại, tình người. Bởi vậy, dù thời đại biến chuyển thế nào, cho đến bây giờ, tôi vẫn giữ tình yêu nguyên thủy thiêng liêng của mình đối với nền văn hóa, văn học Xô Viết. Đó cũng là kỉ niệm của riêng tôi gắn với một thời thơ ấu

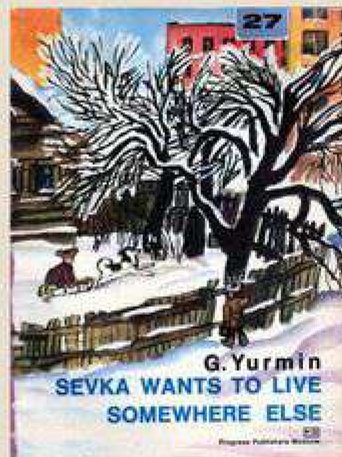
Trong một lần đi công tác, tôi dừng ở cố hương, ghé thăm vùng đồi nơi mình đã sống ngày nhỏ. Nhiều năm không trở lại, cảnh vật khác xưa, chỗ thì nhà cửa mọc lên, chỗ thì cây dại trùng trùng phủ kín. Không còn dấu vết mảnh đồi gió lộng, những cây sổi cây trám thân thuộc, nơi tôi chăn bò, kiếm củi và đọc sách năm xưa. Cũng như chẳng thể tìm lại và mang đi một chút nắng mùa hè rực rỡ vàng, một chút gió mùa đông buốt giá và hắt hiu, thuở ấy...

Chỉ những trang sách là vẫn theo tôi đi suốt cuộc đời.

Hà Nội, 11-2015

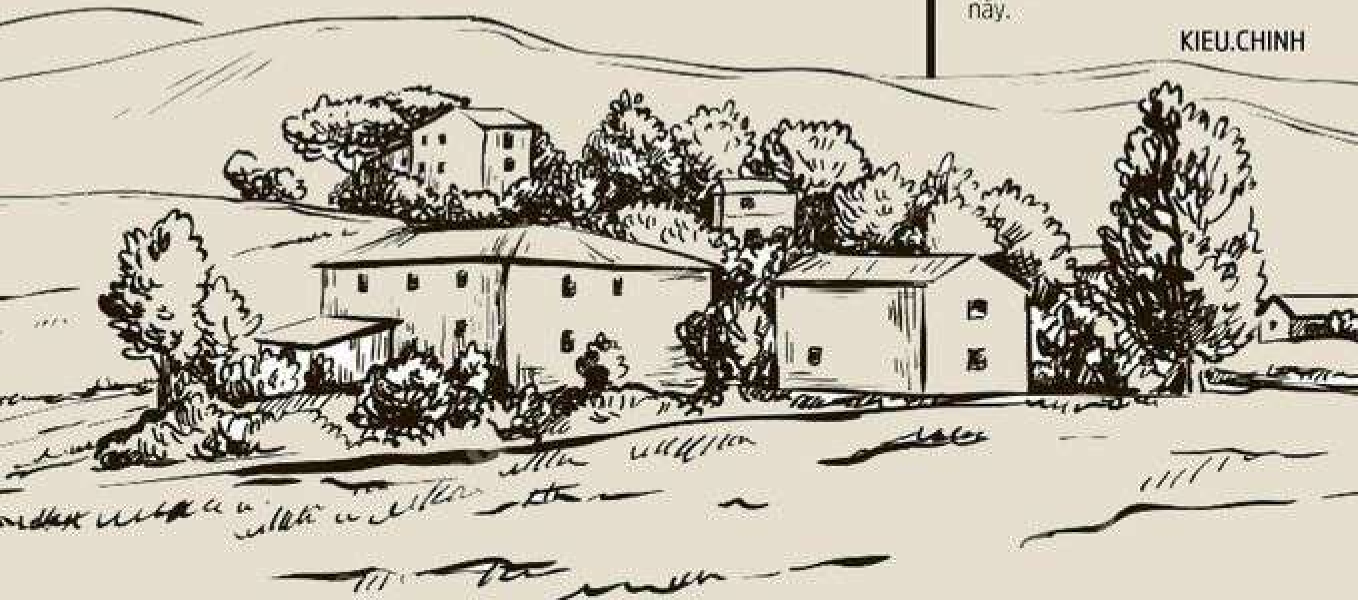
PHẠM DUY NGHĨA (Theo Văn học & Tuổi trẻ)

Tiến sĩ, nhà văn Phạm Duy Nghĩa sinh năm 1973 tại Yên Bái, hiện làm việc tại Ban biên tập Tạp chí Văn nghệ Quân đội. Trước khi về Hà Nội công tác, anh là giảng viên Trường Cao đẳng sư phạm Lào Cai, là người gắn bó sâu sắc với cuộc sống miền sơn cước. Cũng vì thế mà Phạm Duy Nghĩa ghi dấu ấn đậm nét trong lòng bạn đọc ở mảng đề tài miền núi..

Có những cuốn sách mà lí do để bạn mở nó ra đọc rất buồn cười. Như cuốn này chẳng hạn. Cuối ngày Chủ Nhật rồi vẫn cố đọc vì ... mình có 2 cuốn, mình phải đọc cho đỡ phí. Đấy, xàm tới mức như vậy. Rất may là cuốn này tuy cái bìa rõ chán nhưng nội dung lại hợp gu mình. Truyện kể về cậu bé Sevka không thích sống trong căn hộ chung cư của Liên Xô. Cậu được gợi ý là viết thư cho trẻ em trên khắp thế giới với nội dung muốn trao đổi nhà cho ai muốn. Và cậu nhận về rất nhiều lá thư từ khắp mọi miền Á Âu Phi, thậm chí cả Bắc Cực, mô tả chi tiết những ngôi nhà mà trẻ em ở đó đang sống. Truyện kết thúc với những trải nghiệm thú vị của Sevka về cuộc sống 4 phương, lúc đã là một chàng trai trưởng thành , và kỉ niệm đẹp về những lá thư thủa bé. Ai đọc rồi xin hãy cho cảm nhận về cuốn này.

KIEU.CHINH

PUSKIN
VÀ BÀI THƠ "GỬI K..."

"Gửi K..."

Anh nhớ mãi phút giây huyền diệu:
Trước mắt anh em bỗng hiện lên,
Như hư ảnh mong manh vụt biến,
Như thiên thần sắc đẹp trắng trong.

Trong day dứt sầu đau tuyệt vọng,
Giữa ồn ào xáo động buồn lo
Tiếng em nói bên tai anh văng vẳng,
Bóng dáng em anh gặp lại trong mơ.

Tháng ngày qua. Những cơn gió bụi
Đã xua tan mộng đẹp tuổi thơ,
Lãng quên rồi giọng em hiền dịu,
Nhòa tan rồi bóng dáng nguy nga.

Giữa cô quạnh âm u tù hãm
Dòng đời trôi quần quại hắt hiu,
Chẳng thiên thần, chẳng nguồn cảm xúc,
Chẳng đời, chẳng lệ, chẳng tình yêu.

Cả hồn anh bỗng bừng bừng tỉnh giấc:
Trước mắt anh em lại hiện lên
Như hư ảnh mong manh vụt biến,
Như thiên thần sắc đẹp trắng trong.

Quả tim lại rộn ràng náo nức,
Vì trái tim sống dậy đủ điều:
Cả thiên thần, cả nguồn cảm xúc,
Cả đời, cả lệ, cả tình yêu.

Thúy Toàn dịch

Đại Thi hào A.X. Puskin, "Mặt trời của Thi ca Nga vĩ đại" đã ra đi mãi mãi sau 1 cuộc đấu súng với Georges d'Anthes, một sỹ quan kỵ binh trẻ tuổi trong quân đội của Sa Hoàng và cũng là người đã si mê vợ ông, khiến ông phải thách đấu để bảo toàn danh dự.

Trước khi trút hơi thở cuối cùng, ông đã bầy tỏ nguyện vọng được an táng tại Điền trang Mikhailovskoe ở tỉnh P'skov, một trong những thành phố cổ nhất của nước Nga nằm ở phía Tây Bắc của Moscow. Puskin sinh ra ở Moscow, điền trang Mikhailovxkoe là quê ngoại của ông, nơi ông đã bị quản thúc 2 năm sau khi bị đi đày tận Sibiri. Tại đây ông đã sáng tác hơn 100 tác phẩm, trong đó có kiệt tác "Epghenhi Onhegin". Tổ Ngoại của ông là Abraham Petrovic Gannibal có gốc gác ở châu Phi được Sa Hoàng rất sủng ái, nhận làm "Dưỡng tử" vì rất hiểu biết về quân sự, nên có thể giải thích về ngoại hình của ông. Có thể nói là ông khá xấu trai (tóc quăn, môi dầy, da xẫm màu). Nhưng bù lại, ông lại có một trí thông minh mẫn tiệp và sức sáng tạo khủng khiếp. Ông đã viết về tổ ngoại Abram Petrovich Gannibal của mình qua cuốn tiểu thuyết có nhan đề là "Người nô lệ da đen của Pyotr Đại đế". Tuy nhiên, cuốn tiểu thuyết này đã không được hoàn thành vì ông bất ngờ ra đi sau vụ đọ súng với Georges d'Anthes.

Sinh thời, Ông si mê rất nhiều người đẹp và đấy chính là nguồn cảm hứng trong những sáng tác của ông. Một lần, đến thăm một điền trang thuộc tỉnh Tver bên cạnh, ông đã gặp Anna Pêtrốpna Kern và đã để lại cho đời một bài thơ "Gửi K" nổi tiếng mà chúng ta đã bị chinh phục qua bản dịch của Thúy Toàn. Nguyên văn đầu đề bài thơ chỉ mỗi chữ "K...", có người dịch là "Gửi...". Nhưng thôi, tôi vẫn thích tên bài như Thúy Toàn!

Bạn Hà Dương đã viết 1 giai thoại trên mạng kể về Huyền thoại Anna Pêtrovna Kern như sau:

"Một buổi tối cuối tháng 3/1879 (sau khi A.Puskin mất 40 năm), bà quả phụ Pokotova đã tổ chức buổi hòa nhạc mừng thọ, có mời nghệ sĩ Komixarzepxki E.P - nghệ sĩ có giọng teno nổi tiếng - từ Thủ đô về trình diễn tại trang ấp của nhà họ Pokotov (làng Xtekhnevo, huyện Novorzep - nơi cách 2 trang ấp Mikhailovxkoe và Trigoexkoe chừng 40 km). Trang trại này xưa kia của chúa đất Pokotov Ivan Matheevits, người có giao du rộng rãi với giới trí thức Thủ đô. Mọi người có mặt trong tối hòa nhạc đều hân hoan hồ hởi. Ca sĩ thì rất hào hứng, mang hết tài nghệ của mình ra chinh phục khán giả.

Không khí đang tưng bừng bỗng bị một bà già lạ ăn mặc xộc xệch, khắp người đầy bụi đất lấm hồng. Dù bà cụ đã được mời vào cùng dự, nhưng bà ta không chịu ngồi yên, cứ quay đi, quay lại càu nhàu này nọ về sự trình diễn của nghệ sĩ. Mọi người đều tỏ vẻ không hài lòng với bà lão, còn nghệ sĩ thì mất hứng. Cuối cùng nghệ sĩ phải ghé tai hỏi bà chủ xem bà già kia là ai? Té ra đó chính là Anna Petrovna Kern - người đã được nhà thơ Nga Puskin làm cho trở thành bất tử với bài thơ "Gửi K".

Thế là Komixazepxki bỗng thay đổi hẳn. Ông trở nên nghiêm trang và xin phép được hát bài hát "Anh nhớ mãi phút giây huyền diệu", lời thơ của Puskin do nhạc sĩ nổi tiếng Glinca phổ nhạc năm

Mộ của A.P. Kern tại 1 Tu viện TP Torzhock tỉnh Tver

1840 - một ca khúc ca phổ biến ở nước Nga mà ai cũng yêu thích như một bài dân ca.

Anna Petrovna chăm chú lắng nghe, nước mắt giàn giụa. Hát xong ca sĩ đã đến quỳ xuống trước bà lão, nâng tay bà lên và cúi hôn. Bà lão ôm lấy mái đầu chàng ca sĩ lừng danh ở tuổi bốn mươi và tặng cho chàng một nụ hôn trên trán.

Thì ra, vào những ngày cuối đời, nhớ về kỷ niệm xưa bà lão Anna Petrovna Kern đã quyết định một lần nữa về thăm lại Mikhailovxkoe ngày nào. Bà cụ lên xe, tìm về nơi bà và Mặt trời thi ca Nga A.Puskin gặp nhau, và buổi chiều bà cụ đã tới trang ấp của chúa đất Pokotov đúng vào tối hòa nhạc".

Tôi đã có dịp viếng thăm cả hai ngôi mộ của hai con người nổi tiếng này.

Ngôi mộ của A. Puskin được đặt trong khuôn viên bên cạnh mộ của thân mẫu trong Điền trang Mikhailovxkoe của P'skov, còn mộ của A.P. Kern thì đặt trong khuôn viên của 1 Tu viện của TP Torzhock thuộc tỉnh Tver. Khi cử hành hôn lễ, những đôi lứa yêu nhau vẫn thường xuyên đến đây đặt hoa như muốn lưu giữ một tình yêu bất tử.

CONG BAC DUONG
HOAI NIỆM LIÊN XÔ

LS HOÀNG DƯƠNG

Tôi mê văn học cổ điển Trung Hoa, tôi đắm chìm tuổi thơ với Thủy Hử nhưng nếu được hỏi tác phẩm nào với tôi là thích nhất, tôi vẫn không ngần ngại trả lời rằng, truyện ngắn là Tiếng gọi nơi hoang dã, tiểu thuyết là Sông Đông êm đềm.

Năm lớp 12, do xác định thi đại học, tôi xuống ở cùng một anh bạn cùng lớp tên Dũng cách nhà tôi hơn cây số, cạnh nhà bà nội tôi, lý do thời đó nhà cấp 4 có mỗi 2 gian, gian buồng của bố mẹ, gian ngoài phòng khách, phòng ăn kiêm phòng ngủ mấy anh em tôi, buổi tối cả nhà xem tivi và khách khứa ra vào thanh toán tiền hàng sẽ ảnh hưởng tới việc học của tôi, đồng thời khi đó Dũng ở một mình một cái nhà to tướng có sân vườn ao bếp đầy đủ do bố mẹ và em gái nó về nhà ông ngoại ở, nhà còn nguyên đồ.

Ở được một thời gian thì tôi phát hiện trong gian nhà ngang cô của Dũng ở trước khi đi lấy chồng đã nhiều năm dùng làm nhà kho có một cái giá sách cũ, gỗ ngả màu đen, còn hơn ba chục quyển truyện, Dũng bảo của cô nó và giờ chả ai dùng. Tôi vội vàng bỏ chúng xuống nhặt những quyển còn đọc được, truyện lẻ tập nhiều, lại khá cũ, có nhiều cuốn không thể dùng được, tôi lấy cho mình hơn chục cuốn, trong đó có bộ Sông Đông êm đềm xuất bản năm 1988 (Đến bây giờ vẫn tiếc là không lấy cái giá sách).

Tôi say mê đọc Sông Đông êm đềm và ngỡ ngàng với sự vĩ đại của tác phẩm, lối hành văn và thời gian, không gian, nhân vật trong tác phẩm vĩ đại đó. Tôi hay nghĩ tới việc so sánh với Tam Quốc diễn nghĩa dẫu biết rằng nó rất khập khiễng, rằng cả hai tác phẩm đều là đánh nhau, chém giết kinh hoàng nhưng nếu như Tam quốc diễn nghĩa chỉ tả hành vi, lời thoại thôi thì trong Sông Đông êm đềm không chỉ có những thứ đó, nó có cả tâm lý nhân vật quá xuất sắc cùng với những bức

SÔNG ĐÔNG ÊM ĐỀM

tranh thiên nhiên hùng vĩ, đẹp tuyệt vời dù chỉ đọc trên con chữ mà cứ như không gian bao la của vùng sông Đông đó trải dài trước mặt. Lời văn đặc sắc tới độ tôi nhớ mãi câu mắng vợ của Gregori :"Natalia, chắc ông bà già em đã thụ tinh em trên băng" khi thấy vợ lạnh lùng quá. Mặc dù viết về chiến tranh và là nhà văn Sô Viết nhưng Sholokhov đã đứng trên mọi góc cạnh, tâm lí của các dân vật để tả cả hai hay nhiều phía, cả bên đỏ, bên trắng hay bên ngoài đều có xấu tốt như nhau, khốc liệt và thực tới độ ta thấy như đang xảy ra xung quanh mình. (Tôi có cảm giác Nỗi buồn chiến tranh của bác Bảo Ninh ảnh hưởng tác phẩm này).

Khi đi thi đại học trường ĐH Văn hóa, đề văn bài 1 phân tích Bài thơ "Chiều tối" của HCM, bài 2 là "Tính dân tộc trong văn học". Với đề phân tích thơ dân khối C bọn tôi thật dễ, cứ thế bôi ra từng câu mà viết nhưng đề 2 là một chủ đề khó, nó chung chung và không có dữ liệu lại không mấy khi học, các thầy cô toàn dạy phân tích với chém gió các bài thơ văn trong sách giáo khoa. Bí quá tôi nhớ tới Sông Đông êm đềm và cứ lôi tác phẩm đó ra mà viết, mà chém, mà tả về dân tộc Cô-giắc, về tính dân tộc trong tác phẩm đó, viết như chưa bao giờ được viết để nói rằng tác phẩm đó thể hiện lớn nhất tính dân tộc, tới độ hễ đọc nó thôi là người ta thấy được cả một dân tộc với con người, văn hóa, lối sống, hình ảnh đất nước rồi... Tuy nhiên tới khi nộp bài tôi vẫn thấy buồn vì chỉ là cảm xúc cá nhân, không có dữ liệu chứng minh, thậm trí không biết mình viết có đúng đề bài không nữa. Tới khi báo điểm thì điểm văn của trường ĐH Văn hóa tôi lại cao nhất so với trường Luật và Tổng hợp, thế mới biết giám khảo chấm thi họ cũng hiểu đâu là viết theo giáo trình, đâu là viết theo kiến thức bản thân. Tất nhiên số điểm đó cũng giúp tôi đỗ ĐH Văn hóa.

Nhưng đó chưa phải là chuyện hay về tác phẩm này, điều khôi hài là trong rất nhiều năm, có lẽ dăm bẩy năm khi học ĐH ra trường đi làm rồi, tôi mới bắt gặp tập 6 của Sông Đông êm đềm, bản dịch năm 60 của NXB Văn hóa, tôi nghĩ là một bản khác in nhiều tập chăng? Về xem lại bộ của mình năm tập đã được bọc giấy ngoài và khâu gáy cẩn thận, xem có gì sai sót ở đây, phát hiện ra là tập 6 không có tí nội dung nào trong năm tập còn lại, hỏi ra mới biết là Sông Đông êm đềm có tám tập. Ô hô! Tám tập mà bao lâu rồi tôi cứ nghĩ nó chỉ có năm tập và mình đã đọc xong, tới đoạn Gregori quất mông ngựa hằn lên vết roi đó là hết rồi, kết thúc đẹp rồi, để mọi người tự hiểu thêm một tí rồi, nhất là nó lại in cái dấu như kí hiệu hết tác phẩm mà ở các tập 1,2,3,4 không có.

Sau đó tôi cũng tìm mua được đủ ba tập 6,7,8 bản năm 1988 còn lại cho đủ bộ nhưng tới giờ tôi vẫn chưa đọc, không biết bao giờ tôi sẽ đọc nốt nhưng tôi không muốn đọc, tôi thích truyện dừng lại ở đó, đẹp và mông lung, tôi sợ đọc tiếp mà có đoạn Gregori chết thì sẽ phá hỏng toàn bộ những gì đẹp nhất về tác phẩm đối với mình, như kiểu đọc Hậu Thủy hử vậy, với tôi, sai lầm lớn của mình trong đọc sách là đã đọc hậu Thủy hử. Tôi cũng mua được một bộ chỉ có năm quyển từ tập 1 tới 5 ở hàng sách cũ, phải chăng người đọc trước cũng có quan điểm giống tôi?

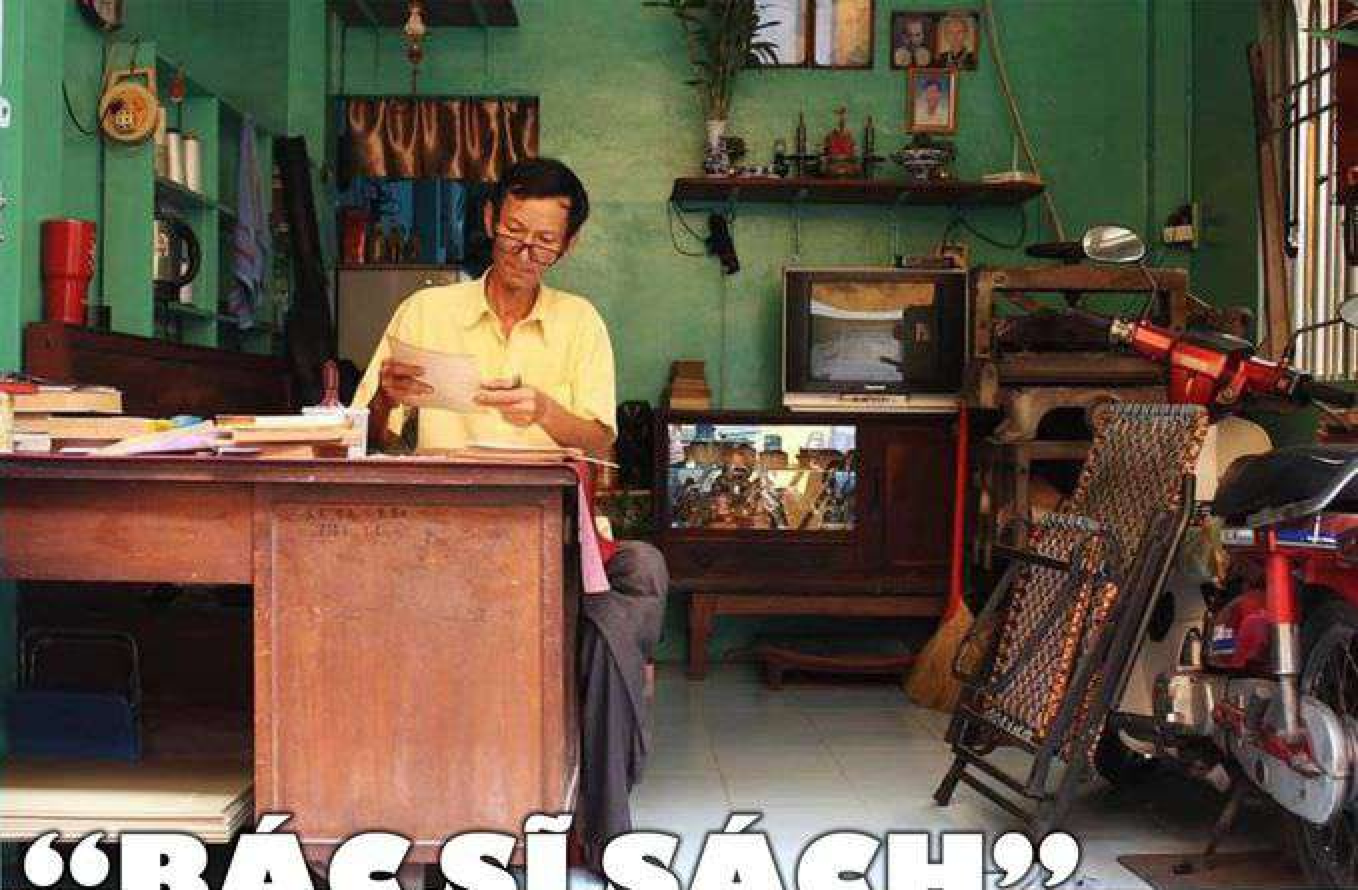
Tôi có gặp và mua cho mình nhiều bộ Sông Đông êm đềm, như là thỏa mãn tình yêu với nó nhưng dù có tới gần chục bộ Sông Đông êm đềm tôi vẫn chỉ mua loại tám tập, chưa mua loại in mới 2 tập và chưa đọc ba tập cuối.

Tác phẩm này thế hệ 7X chúng tôi trở về trước sẽ cảm nhận khi đọc hay hơn các bạn trẻ 8x hay 9x sau này, đơn giản vì chúng tôi là thế hệ cuối cùng được hưởng thụ văn hóa, phim ảnh của Liên Xô, thời những cuộc chiến tranh chống phát xít hay nội chiến, thời hình ảnh bạch vệ, phỉ, rừng Tai-ga, sông Vôn-ga, hồng quân, người bôn-sê-vích... liên quan nên cảm nhận Sông Đông êm đềm dễ hơn, ngấm hơn.

Không phải đương nhiên, Sholokhov là một trong những tác giả hiếm hoi của văn học Nga (Liên Xô) đoạt Nobel Văn học.

P.s/ Nó ám ảnh tôi có lẽ sẽ hết cuộc đời bởi rất nhiều lần cạo râu, tôi lại nhớ những anh lính Cô- giắc trong chiến trận không có dao cạo râu bèn lấy lửa đốt, chuẩn bị sẵn một cái khăn sũng nước để cứu hoả.

"BÁC SĨ SÁCH"

CUỐI CÙNG Ở SÀI GÒN

Ông Võ Văn Rạng làm nghề phục chế sách cũ đã 40 năm nay, ông được xem là người duy nhất ở Sài Gòn còn làm nghề này. Căn nhà nằm trong con hẻm ở đường Lý Chính Thắng, quận 3 vừa là chỗ ở đồng thời là nơi làm việc của ông Võ Văn Rạng, 60 tuổi, chuyên nghề phục chế sách cũ. Ông Rạng được những khách hàng của mình gọi vui là "bác sĩ sách". Hiện ông được xem là người duy nhất ở Sài Gòn còn gắn bó với nghề này.

Năm 15 tuổi, ông bén duyên với nghề nhờ xin được phụ việc vặt cho xưởng in của gia đình một người bạn học. Năm 1978, ông Rạng học xong lớp 12 nhưng không thi đại học. Từ đó, ông trở thành một nhân viên trong xưởng in của hợp tác xã làm nhiệm vụ may, đóng sách mới và sửa sách cũ khi có khách hàng. "Cơn sốt bại liệt năm 2 tuổi khiến chân phải của tôi bị tật nên không thể trở thành một thầy giáo dạy Văn như mơ ước. Thấy nghề đóng sách phù hợp với sức khỏe bản thân nên tôi chọn", ông nhớ lại.

Sách cũ do khách đem tới, tùy mức độ hư hỏng mà ông có những cách phục chế khác nhau. Tuy nhiên, hầu hết những "bệnh nhân" đến tay ông đều đã ở tình trạng rất tệ, cần phải được "đại phẫu". Với những cuốn sách này, ông phải cẩn thận tháo rời từng trang sách, làm vệ sinh, xếp lại như cũ rồi cưa hai đường ở gáy sách, tạo lỗ để xỏ kim khâu.

Ông Rạng kể, nghề sửa sách cũ rất thịnh hành vào khoảng từ năm 1980 - 1990. Khi đó có nhiều người mê sách, quý sách, cứ hư là đi sửa. Từ ngày có Internet, thói quen đọc sách giảm hẳn đi, khách của ông cũng vắng hơn. Nhưng ngay thời nhiều khách nhất cũng không giúp ông trở nên giàu có. "Tất cả các công đoạn đều làm thủ công nên có muốn cũng không thể làm nhiều hơn được, mỗi ngày vài cuốn", ông nói. Nghề sửa sách cũ đòi hỏi tính cẩn thận và kiên nhẫn. "Nhiều cuốn sách xuất bản từ những năm 1960, giấy đã mục rã, mạnh tay sẽ làm rách ngay", ông cho biết.

Đồ nghề của ông Rạng chỉ gồm có hồ, kim chỉ và một chiếc máy cắt giấy được ông chủ xưởng in bán lại hơn 20 năm trước. Khách hàng của ông Rạng thường là những người lớn tuổi, người kinh doanh sách cũ hoặc người sưu tập sách. Tuy nhiên, 5 năm trước, có một vị khách khiến ông nhớ mãi. Một cậu bé cấp 1 cùng cha đến nhờ ông Rạng sửa lại cuốn sách đã bị bung chỉ, những trang sách rời ra. Ông Rạng hỏi:

"Sách này bây giờ xuất bản nhiều, sao không mua mới, giá mua còn rẻ hơn giá sửa". Cậu bé trả lời: "Vì cuốn sách này là món quà cô giáo tặng, nên con muốn giữ". Trung bình mỗi ngày ông Rạng "chữa" được từ 3 đến 5 cuốn, tiền công từ 20.000 đến 50.000 đồng mỗi cuốn, tùy mức độ hư hỏng. "Tôi không có vợ con nên với mức thu nhập này cũng đủ duy trì cuộc sống, chứ nếu phải nuôi gia đình thì chắc tôi bỏ nghề này rồi", ông Rạng cười.

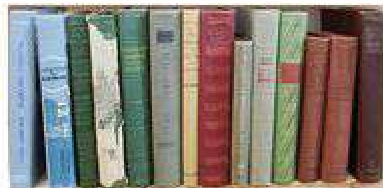
Ông Rạng tiết lộ, một trong những bí quyết của ông là sử dụng hồ dán nấu từ bột năng. "Bột năng khi khô dính chắc hơn keo. Sau khi dán nếu chưa ngay ngắn thì có thể chỉnh, xê dịch các trang giấy một cách dễ dàng còn keo thì dính chắc ngay từ đầu, dễ làm rách giấy", ông nói. Ông cảm thấy thích thú nhất với những cuốn sách được khách yêu cầu phục chế lại làm sao cho "giống y như cũ", dù bìa sách có rách hay mục vẫn phải giữ lại chứ không xé bỏ thay bìa mới. "Nghề này cũng thú vị, có nhiều cuốn sách hay tôi tranh thủ đọc, nhờ vậy mà biết được thêm nhiều thứ", ông Rạng kể. "Khách ruột" của ông Rạng thường là những người kinh doanh sách cũ trong thành phố, ví dụ anh Tân, chủ một tiệm sách cũ ở đường Nguyễn Khắc Nhu, quận 1. "Hai cuốn sách cũ của tôi ban đầu bị sứt chỉ, rách bìa tưởng chừng muốn rơi từng tờ ra nhưng sau khi chú Rạng sửa xong thì rất chắc chắn", anh Tân nói.

Thường 4 giờ chiều là ông nghỉ. Thường xuyên phải dùng các ngón tay miết, giữ chặt các trang sách khi dán khiến các khớp ngón tay của ông Rạng bị đau. Để thả lỏng các khớp ngón tay và thư giãn đầu óc, ông thường chơi đàn ghi ta. "Tui hát không hay nên thường nghe mấy ca sĩ hát trên ti vi rồi đàn theo nhịp", ông cười.

DIỆP PHAN (Theo Vnexpress.net)

!Fact

Nhà xuất bản Ngoại Ngữ là nhà xuất bản của nhà nước Liên Bang Xô Viết chuyên xuất bản văn học, tiểu thuyết Nga, các tác phẩm tuyên truyền và sách về Liên Xô bằng tiếng nước ngoài, trong đó bao gồm rất nhiều các tác phẩm của Lê-nin và Sta-lin. Nhà xuất bản có trụ sở chính ở Matxcova. Được thành lập vào năm 1946 và đến năm 1964 nhà xuất bản này được tách ra thành nhà xuất bản Tiến Bộ và nhà xuất bản Mir.

Kiến và Chim bồ câu

Lời: Thu Hà – Phỏng theo truyện ngụ ngôn của L. Tôn-Xtôi

Tranh: Mạnh Quỳnh

1. Trưa hè trời nắng như thiêu, khát nước quá, Kiến tìm xuống suối

2. Bỗng sóng nước tràn lên cuốn Kiến đi và suýt dìm nó chết đuối.

3. Bồ câu đang thả cánh qua đó, thấy Kiến gặp nguy bèn thả cành lá xuống cho Kiến bò lên bờ

4. Một hôm, Kiến thạ thẩn dạo chơi gặp một người thợ săn đang chăng lưới bắt bồ câu

5. Kiến vội bò đến đốt mạnh vào chân người thợ săn. Bác ta giật mình đánh rơi tấm lưới.

6. Bồ câu thoát nạn nghiêng cánh bay vút lên trời xanh. Từ đó họ trở thành đôi bạn thân luôn cùng nhau giúp đỡ mọi người.

Đáp án: Nghệ nhân và Margarita

ĐỐ VUI

- Nhà văn Nguyễn Khắc Phê nhận xét "một tác phẩm vượt qua thử thách của thời gian, một tác phẩm "trường Xuân bất lão"
- Dịch giả Đoàn Tử Huyến viết "Đây là công trình dịch thuật lớn nhất, công phu và tâm đắc nhất của tôi...".
- Một xếp hạng xếp cuốn sách này vào 1 cuốn sách mà sinh viên nên đọc trước khi tốt nghiệp, cùng với các cuốn Lolita, Rừng Na-uy, 1984, Tội ác và trừng phạt, Chùm nho phẫn nộ...
- Một tác giả nước ngoài gọi nó là vĩ đại của văn học Nga thế kỉ 20 và là hoàn hảo cho thế kỉ 21. Được rất nhiều quốc gia phát hành , đặc biệt gần đây được Âu Mĩ phát hành

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
Bác sĩ Ai bô lít được bà nội mua tặng năm lên 6 tuổi, sau đó bà mất còn cuốn sách cũng không giữ được trong 1 lần chuyển nhà. Kỉ niệm buồn.

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
Lần đầu đọc cuốn Thép đã tôi thế đấy mình như tìm thấy tia sáng của ký tưởng CM là như thế nào

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
tình cờ đc tặng cuốn thời thơ ấu

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
săn đủ bộ 3 cuốn bài ca sư phạm tiếng Việt và 2 cuốn tiếng Anh.
săn đủ bộ Tư bản luận

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
Chưa biết chữ nên chơi trò chơi lật sách Aibolit đếm bao nhiêu con vật trong đó

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
Mít Đặc, một quyển sách gắn liền với tuổi thơ. Sách to bìa cứng màu xanh nhìn rất đẹp. Đọc không biết bao nhiêu lần. Cho bạn mượn bị thất lạc. Đã mua quyển khác in sau này bìa mềm, nhưng k tìm được cảm giác xưa kia.

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
Sách của e tan nát hết rồi, do bạn bè mượn rồi vẽ tùm lum nhưng vẫn nhớ kỷ niệm đọc hồi nhỏ

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô
Thấy đẹp và bền nên mua thôi.

Tôi sinh 6x mà.

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
Được ba tặng cho chị em mình truyện bác sĩ Ai bô lít

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
Tôi đang tìm lại 1 cuốn họa báo ngày xưa mà chưa đc nên vào đây xem thế nào

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
Được đọc ké hàng xóm cuốn Bác sĩ

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
biết sách liên xô qua người bạn lâu năm trên Facebook

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
Ngày nhỏ từng lục lọi ở các hiệu sách cũ để tìm và đọc

Hãy kể một kỉ niệm của bạn với sách Liên Xô.
Cuốn Giamilia đó ạ. Tôi từng nghĩ 80k là đắt và rồi cuối cùng mua 150k :(Nhưng vẫn ưng hết sức vì nó quá đẹp.

Đọc THÉP ĐÃ TÔI THẾ ĐẤY để biết sống như thế nào và RUỒI TRÂU để biết chết như thế nào.

KỶ NIỆM với SÁCH CŨ LIÊN XÔ

15 trước mình toàn nhịn ăn sáng, bán ve chai để mua sách.

GẶP LẠI 'SÔNG ĐÔNG ÊM ĐỀM', 'ÔNG GIÀ KHỐT TABÍT'

Một thời sách Liên Xô khó quên

Bác sĩ Aibolit, Chuyện phiêu lưu của Mít Đặc và các bạn, Buratino, ông già Khốt Tabit, Cánh buồm đỏ thắm, Sông Đông êm đềm... những đầu sách Liên Xô một thời đã quy tụ trong triển lãm sách của người trẻ.

Ngày 25.8.2019 vừa qua, trong một ngõ nhỏ đường Huỳnh Thúc Kháng, quận Đống Đa, Hà Nội, triển lãm về sách Liên Xô diễn ra, thu hút đông đảo các bạn trẻ yêu đọc sách tới tham gia.

Chị Lương Ngọc Anh, một phụ huynh cùng con đi tàu hỏa từ Hải Dương đến Hà Nội để tham dự chia sẻ: "Tôi không biết tiếng Nga nhưng những cuốn sách thiếu nhi Liên Xô được dịch ra tiếng Việt đã lớn lên cùng với tôi. Đến bây giờ, hằng ngày tôi vẫn đọc cho con nghe mỗi khi rảnh, các cháu đều rất thích".

Bạn Nguyễn Vũ Thủy, sinh viên Trường ĐH Kinh doanh công nghệ

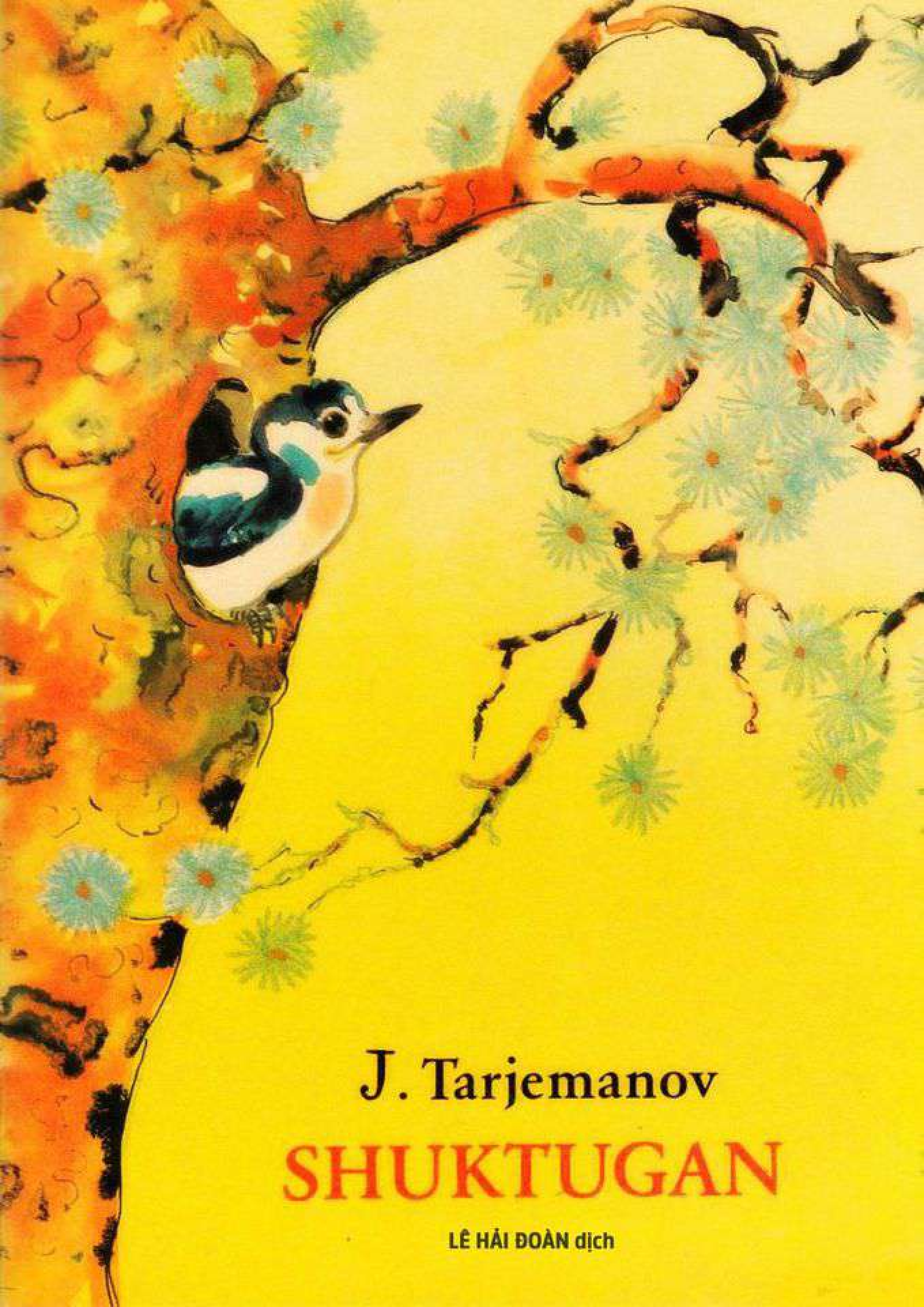
Hà Nội, cho biết: "Những tác phẩm trích của Liên Xô chúng em cũng được học ở chương trình phổ thông nên ít nhiều khi đọc em cảm thấy văn phong khá quen thuộc, điều em ấn tượng về sách Liên Xô là dù xuất bản cách đây khá lâu nhưng sách vẫn giữ được màu mực đẹp, đặc biệt là những minh họa rất đặc biệt của các họa sĩ".

Kiều Chinh, thành viên nhóm sách cũ Liên Xô cũng nằm trong ban tổ chức buổi trưng bày, kể:" Sau khi đọc được một bài viết trên trang sách cũ Liên Xô kể về quá trình hình thành một cuốn sách được in ở Liên Xô và đến với Việt Nam, trải qua bao thăng trầm qua tay bao người sưu tập; tôi quyết định biên tập lại bài viết và tự tay vẽ minh họa để cho ra đời ấn bản này đúng dịp buổi trưng bày sách".

Anh Kiều Chinh chia sẻ thêm: "Minh họa trong các sách thiếu nhi Liên Xô rất ấn tượng với tôi so với các sách cùng thời kỳ. Trong số đó đặc biệt là cuốn Bác sĩ Aibolit chính là cuốn sách dẫn dắt tôi trong những nét vẽ đầu tiên thuở bé thơ, và từ đó từng bước tôi đến với tình yêu hội họa".

Anh Lê Hải Đoàn, một trong những quản trị của nhóm sách cũ Liên Xô, đại diện ban tổ chức, cho hay đây là lần thứ 2 dự án trưng bày sách cũ Liên Xô tới được với các độc giả. Trước đó, buổi trưng bày đầu tiên diễn ra cách đây 2 năm nhân kỷ niệm 100 năm Cách mạng tháng Mười Nga. Qua buổi trưng bày sách, các bạn trẻ như anh Lê Hải Đoàn mong muốn mang đến cho mọi người cái nhìn tổng quan về các đầu sách Liên Xô với đa dạng về thể loại như thiếu nhi, danh nhân, chính trị xã hội, khoa học thường thức...

J. Tarjemanov
SHUKTUGAN
LÊ HẢI ĐOÀN dịch

ặt trời lên, tỏa hơi ấm xuống vạn vật. Những bông hoa trong rừng khoác lên mình những sắc xanh, vàng và hồng rực rỡ. Những chú ong nhỏ bận rộn đang xoay vòng vòng, vo ve xung quanh những khóm hoa tươi, trong lúc ấy những cô bướm đang bay lượn tận hưởng bầu không khí trong lành buổi sớm.

Sóc bắt đầu ngày mới của mình bằng việc chuyền từ cành này sang cành khác để tìm hạt. Cáo lặng lẽ, nằm ẩn mình chờ thỏ rừng sau một bụi cây. Bác gấu già lặc lè đang ngắt từng quả mâm xôi cho bữa sáng.

Ông Tuk-Tuk-Babai thức dậy đậu trên cành thông cao ven hồ. Ông là chim gõ kiến có chiếc mỏ nhọn và to. Tổ của ông nép mình trong hốc cây thông già này cả mùa đông lẫn mùa hè.

Công việc của ông là chăm sóc sức khỏe cho cây cối trong rừng. Ông gõ vào vỏ cây của chúng, mổ những con bọ ăn vỏ cây và tiêu diệt những con sâu bướm.

Cháu trai nhỏ của ông là Shuktugan, cũng sống ở đó.

Ông Tuk-Tuk-Babai đi làm từ tảng sáng và khi dơi đã đi ngủ thì ông mới về nhà. Ông cẩn thận bay qua từng cây, kiểm tra xem chúng có khỏe không, có bị mọt đục khoét thân và vỏ cây hay không.

Ông Tuk-Tuk-Babai làm việc đến tối mịt, trong khi cháu của ông là Shuktugan thì vui chơi cả ngày, hết nhảy từ cành nọ sang cành kia, rồi lại đuổi bướm và rượt theo những con thằn lằn. Khi quá nóng, cậu lại ngâm mình trong hồ.

Chỉ đến khi quá mệt mỏi hoặc đói, cậu mới bay về nhà trên cây thông già; ở đó, bữa tối luôn có sẵn vì ông Tuk-Tuk-Babai thường mang về những con sâu bướm béo ú và ngon thơm.

Một ngày kia, ông Tuk-Tuk-Babai từ trong rừng bay về với khuôn mặt ủ rũ.

"*Mọi thứ đang có vẻ tồi tệ, cháu ạ. Rất nhiều bọ cánh cứng và sâu bướm đã xâm chiếm khu rừng và ông phải tự mình bắt chúng. Cháu hãy cùng giúp ông, nếu không rừng cây của chúng ta sẽ chẳng còn.*"

"*Ý ông là gì, ông nội?*" Shuktugan ngạc nhiên hỏi: "*Làm sao những con bọ nhỏ đó có thể giết cả một khu rừng được ạ?*"

Hai ông cháu tranh cãi một hồi nhưng sau đó đã thống nhất cùng nhau thực hiện việc đi cứu những cây chanh và bạch dương.

Trước hết là cây chanh già,

Shuktugan khởi động rồi dí sát đuôi vào thân cây và bắt đầu gõ lên một cành cây cũ, khiến những mảnh vỏ cây bung ra. Ông Tuk-Tuk-Babai hết lời khen ngợi:

"Đúng rồi đấy, Shuktugan! Cháu làm tốt lắm!"

Nhưng Shuktugan rất nhanh nản và bắt đầu phàn nàn:

"Cháu mệt rồi, cháu không làm nữa đâu! Đau mỏ, đau cổ lắm ông ạ...Ông cho cháu đi bơi một tí đi!"

"Được rồi!" Ông Tuk-Tuk-Babai gật đầu, *"Cháu cứ ra hồ và ngâm mình. Nhưng hãy quay lại sớm nhé. Chúng ta phải xử lý lũ bọ này vào buổi tối nữa đấy."*

Shuktugan vui mừng, cất cánh khỏi cành cây đđuổi bắt cùng đàn bướm, quên đi những mệt mỏi mà mình vừa than vãn.

Cậu ham chơi đến mức cơ thể rã rời. Chỉ đến khi đói bụng, cậu mới bay về nhà, chén ngấu nghiến những quả mâm xôi chín mọng. Sau đó, cậu thư giãn bằng cách ngâm mình trong hồ nước rồi mới trở về tổ ngủ say.

Ông Tuk-Tuk-Babai đã phải đánh thức cậu.

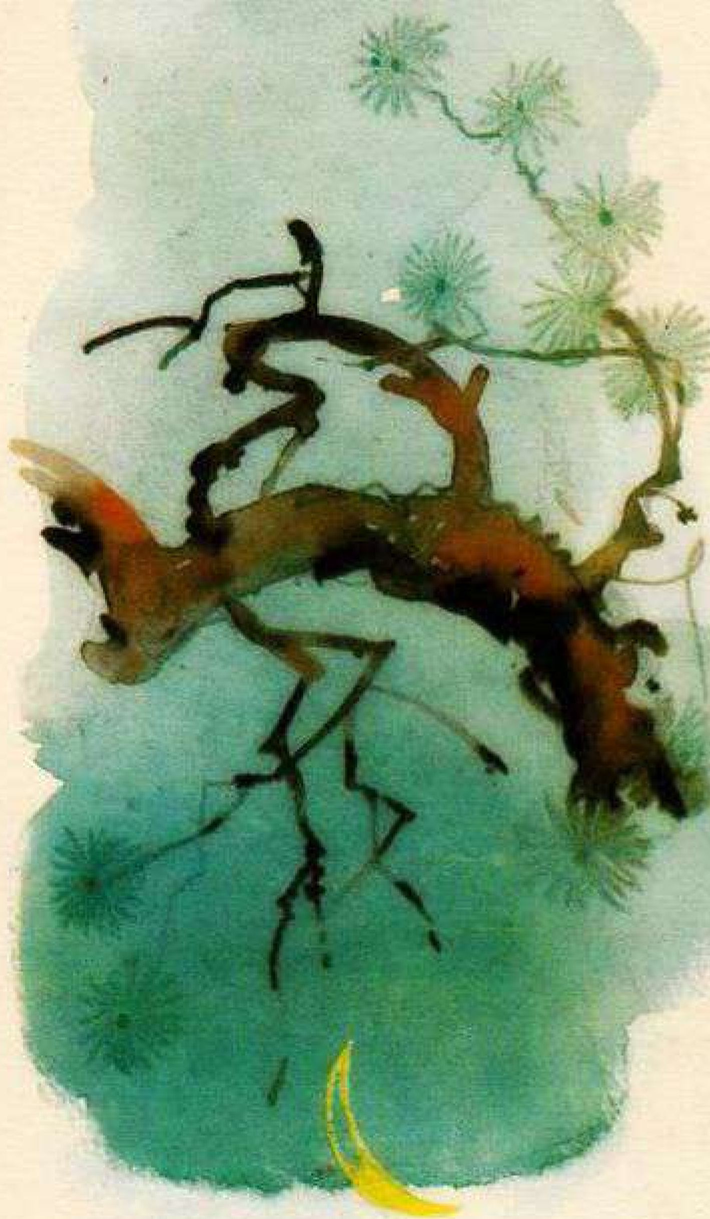
"Hỡi ơi, sao cháu không quay lại? Ông đã làm việc cả ngày một mình và không thể nào xử lý hết đám bọ đó. Nào, hãy trở lại làm việc với ông trước khi trời tối".

"Quay lại gõ tiếp đám vỏ cây ấy nữa á?" Shuktugan bực dọc. *"Cháu thà đi nhờ mấy cô dơi dạy cách ăn bọ cánh cứng còn hơn. Đến sáng, cháu sẽ cho ông thấy cháu bắt được nhiều thế nào."*

Và thế là cậu bay đến khu phế tích - nơi mấy cô dơi sinh sống, nấp sau một bụi cây và chờ đợi.

Đêm dần buông, tô điểm bởi những đốm sáng lập lòe bởi những chú đom đóm. Lão cú cũng bắt đầu lao ra khỏi tổ để săn mồi. Dơi thì khác. Họ bay trên không nhưng cực kỳ lặng lẽ. Shuktugan thấy cô dơi bắt bọ may thật nhanh mà không hề đụng phải bất cứ cây nào trong bóng tối, nên bay đến chỗ cô và hỏi:

"*Cô dạy cháu bắt bọ cánh cứng trong bóng tối nhanh như cô được không?!*"

"*Cô sẽ thử xem,*" Dơi nói, "*Nhưng cái mỏ của cháu thì không hợp đâu. Cháu nên tìm bọ cánh cứng trong vỏ cây thì tốt hơn. Với lại cháu không có đôi tai như của cô.* "

"*Nhưng tại sao các cô lại cần những đôi tai lớn ạ?*" *Shuktugan hỏi.*

"*Ý của cháu là gì cơ?*" Cô dơi hỏi lại, "*Cô bay trên không và phát ra một âm thanh chói tai trong bóng tối. Nếu gặp một thứ gì đó như một con bọ hoặc một cái cây chẳng hạn, cô sẽ cảm nhận được ngay bằng đôi tai rất thính của mình. Nếu nó là một con bọ cánh cứng, cô sẽ bắt nó. Nếu là tiếng lao xao từ cành cây, cô sẽ đổi hướng bay.*"

"*Chà, tốt quá ạ!*" Shuktugan nghĩ. "*Cháu cũng sẽ thử.*"

Nói rồi cậu bay lên phía trên ngọn cây, phát ra tiếng kêu và chăm chú lắng nghe tiếng vọng. Hoàn toàn im lặng. Và rồi cậu va vào ngọn cây linh sam trong bóng tối, chao đảo.

Khi tỉnh dậy, Shuktugan bay về nhà với cái bụng đói meo.

Khi bay qua những tán cây, cậu nhìn thấy một cô cóc đang ngồi bất động dưới một gốc ngưu bàng cạnh mương nước. Một con kiến bò ngang qua liền bị cóc lè lưỡi, nuốt chửng. Sau đó, một con sên xuất hiện, cóc lại làm như cũ, bắt gọn con mồi và ngồi chờ bữa ăn tiếp theo.

Shuktugan nghĩ: "*Mình cũng sẽ làm như vậy.*"

Cậu chợt thấy một con ốc sên trên vách đá, và tìm cách cố gắng bắt nó bằng lưỡi của mình. Nhưng cậu không đủ nhanh; con ốc đã thu mình trong vỏ và cậu không thể lấy nó ra, dù đã rất cố gắng.

Cậu hỏi cóc làm cách nào mà bắt được kiến và sên nhanh như vậy.

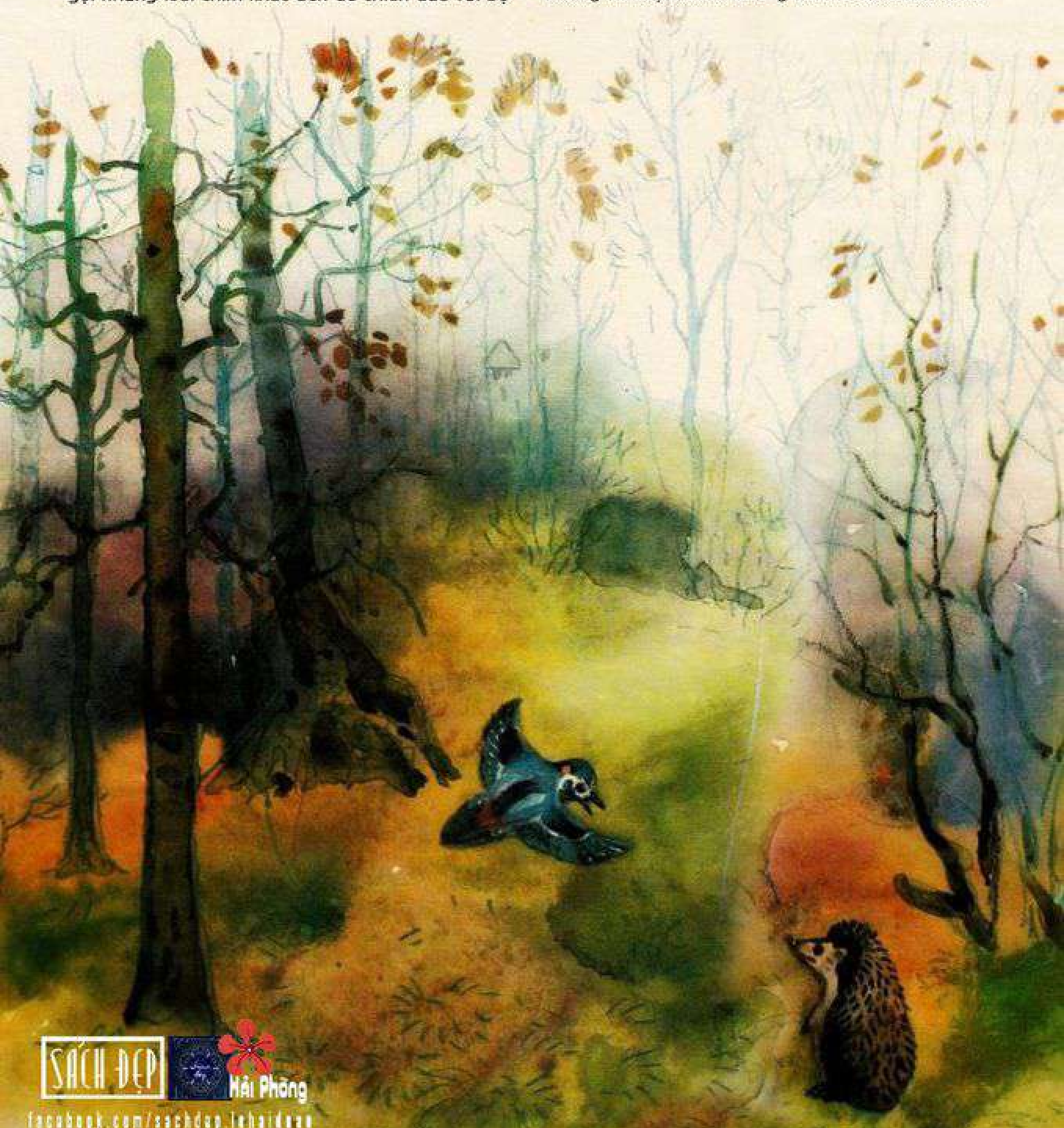
"*Tôi có thể làm được,*" cô cóc nói, "*bởi vì lưỡi của tôi rất nhanh, rất dài và dính, không giống như lưỡi của cậu. Kiến và ốc sên chẳng có thời gian để trốn.*

Và thế là Shuktugan bay tiếp, cái bụng vẫn đói meo.
Sau đó, cậu nhìn thấy một con chim rừng, đang đi dọc theo rìa của một vũng lầy. Chim dẽ gà dúi cái mỏ dài của mình xuống đất, khua khoắng một lúc, rồi lôi lên một con giun béo ú hoặc một con giòi.
Shuktugan nghĩ: "*Cái mỏ của mình cũng dài. Mình cũng có thể làm như vậy.*"
Thế nên, Shuktugan đã hạ cánh gần dẽ gà và cắm mỏ xuống đất, nhưng cậu không tìm thấy gì. Tất cả những gì cậu nhận được là một cái mỏ dính đầy bùn đất.
"*Này dẽ gà,*" Shuktugan nói, "*hãy cho tớ biết làm thế nào cậu bắt được giun và giòi. Tớ cũng có mỏ dài, nhưng tớ không thể bắt được bất cứ thứ gì* ".
"Aha," chim dẽ gà nói, "*Tớ có thể nghe thấy qua mỏ của mình tiếng giun và giòi đang di chuyển dưới mặt đất. Nhưng cậu thì không thể, đúng không?* "
"*Cậu nói đúng,*" Shuktugan nghĩ, "*Tớ không thể bắt giun và giòi dưới đất. Tớ không có loại mỏ mà các cậu có, để có thể nghe được nơi có giun dưới đất. Và tớ cũng không thể bắt bọ như dơi. Tớ cũng chẳng thể bắn lưỡi của mình giống như cóc. Vì vậy, tốt hơn là tớ nên quay lại thân cây, tìm những con bọ và sâu từ dưới vỏ cây, nếu không tớ chết đói mất.*"
Nói rồi, Shuktugan bay về nhà.
Cậu bay đến gần cây thông của mình nơi hồ nước quen thuộc nhưng có điều gì đó thật kỳ lạ. Những chiếc lá đã úa vàng và cuộn tròn lại, và những hàng bạch dương đã biến mất hoàn toàn. Không còn tiếng chim kêu mà chỉ còn những bụi cây trơ trụi lá. Thỏ rừng cũng chẳng còn nơi để ẩn náu.

Khu rừng hoàn toàn im lặng. Âm thanh duy nhất là những chiếc lá khô rơi trên mặt đất.
Shuktugan thất thanh gọi ông, nhưng không có câu trả lời. Chỉ có nhím nghe được tiếng kêu của cậu.
"*Này, cậu đang hét cái gì vậy?*" Nhím hỏi.
"*Ông tôi đâu? Tất cả các loài động vật đã biến đi đâu mất rồi?*"
"*Bọ cánh cứng và sâu bướm tấn công rừng của chúng ta. Chúng ăn hết lá cây, nên các loài động vật phải bỏ đi. Chúng tôi không còn gì để ăn, và không nơi nào để trốn. Và ông của cậu đã bay đi gọi những loài chim khác đến để chiến đấu với bọ cánh cứng và sâu bướm. Còn cậu? Cậu đã ở đâu, Shuktugan, tại sao cậu không giúp họ?*"
Shuktugan không trả lời mà im lặng bay về nhà.
Khi đến cây thông, cậu bắt gặp Ông nội đứng đầu một đàn chim lớn đủ loại: nào là sẻ ngô, chim chích và chim ruồi.
Khu rừng sôi động hẳn lên. Gõ kiến bắt đầu gõ vào vỏ cây và đào ra những con giòi cùng với bọ cánh cứng. Khi đã xong, sẻ ngô bay tới để kiểm tra xem còn sót lại con bọ ăn vỏ cây nào nữa không. Những chú chim chích xuôi ngược khắp các thân cây, kéo những con bọ ra khỏi những vết nứt sâu nhất. Chim

sẻ và chim ruồi bay tới, bắt những con sâu bướm trên cành và những tán lá..
Ônh Tuk-Tuk-Babai bắt gặp Shuktugan và hét lên: "*Lại đây cháu, vào giúp đỡ mọi người cứu rừng nào!*"
Shuktugan bay lên và hạ cánh bên cạnh ông Tuk-Tuk-Babai trên cành cây. Cậu quặp đuôi vào thân cây và bắt đầu dùng mỏ gõ vào vỏ cây. Cậu lôi ra một con bọ và nhai ngấu nghiến. Món ăn ngon đến mức cậu lập tức tìm và lôi ra một con khác, tiếp tục thưởng thức.
Chim chóc đã làm việc cả ngày dài. Cho đến tối, cả khu rừng đã không còn một con bọ hay sâu bướm nào gây hại.
Sáng hôm sau, rặng bạch dương như sống lại. Gió vi vu thổi, khẽ đưa những tán lá xanh. Bướm trở lại dập dìu bay quanh những khóm hoa; thỏ rừng đang chơi đùa và lộn nhào ở các khoảng đất trống. Gấu mẹ đưa đàn con xuống hồ tắm, nhím mẹ mang trên lưng một cây nấm lớn về nhà để làm bữa sáng cho các con.
"*Chà,*" ông Tuk-Tuk-Babai nói với Shuktugan, "*Bây giờ cháu đã thực sự khôn lớn. Cháu đã tự học được cách kiếm thức ăn và chữa bệnh cho cây cối. Từ giờ trở đi, ông cháu ta sẽ cùng nhau bắt sâu và chăm sóc cho khu rừng, cháu nhé!*"

0123456789